

มายาคติของอำนาจนิยมในสังคมไทย

MYTH OF AUTHORITARIANISM IN THAI SOCIETY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2562

KMITL-2019-AR-M-005-008

มายาคติของอำนาจนิยมในสังคมไทย

MYTH OF AUTHORITARIANISM IN THAI SOCIETY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2562

KMITL-2019-AR-M-005-008

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MYTH OF AUTHORITARIANISM IN THAI SOCIETY

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF FINE ARTS PROGRAM IN VISUAL ARTS
FACULTY OF ARCHITECTURE
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2019

KMITL-2019-AR-M-005-008

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2019

FACULTY OF ARCHITECTURE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มายาคติของอำนาจนิยมในสังคมไทย
นักศึกษา	นางสาวศิริวรรณ ศรีสุข
รหัสประจำตัว	60602021
ปริญญา	ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์
พ.ศ.	2562
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ ดอนประศรี

บทคัดย่อ

ม่านแห่งภาพลวง ที่ถูกเปลี่ยนผ่านไปสู่มายาคติทางความเชื่อและความศรัทธาที่ขับเคลื่อนความคิดของคนในสังคม หากแต่ความคิดเป็นสิ่งที่เลื่อนไหลและเปลี่ยนแปลงได้เสมอ ขึ้นอยู่กับกระแสทางความคิดใดที่ถูกเลือกขึ้นมาเป็นความเชื่อหลัก อันมีผลต่อวิถีคิดของคนหมู่มาก คำถามคือความเชื่อทางสังคมมีความสัมพันธ์กับความจริงหรือไม่ และเรารู้ตัวหรือไม่ว่าเรากำลังตกอยู่ภายใต้วาทกรรมหรือมายาคติ สิ่งนี้เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุด “มายาคติของอำนาจนิยมในสังคมไทย” ที่นำเสนอภาพสะท้อนกระบวนการทางความเชื่อ และผลของอำนาจมายาคติในสังคมผ่านวาทกรรมต่าง ๆ โดยใช้รูปวัตถุสัญลักษณ์ที่ประกอบด้วยภาพถ่ายหุ่นนิ่งร่วมกับวัสดุและการติดตั้ง เพื่อสร้างความหมายตรงสู่ความหมายแฝง ในการอธิบายลักษณะทางความเชื่อ รวมทั้งการตั้งคำถามต่อสภาวะการณ์ปัจจุบันของอำนาจนิยมในสังคมไทย

Thesis	Myth of Authoritarianism in Thai Society
Student	Miss Siriwan Sriwan
Student ID.	60602021
Degree	Master of Fine Arts
Program	Visual Arts
Year	2019
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Surachai Donprasri

ABSTRACT

The veils of illusion has been transformed into a myth. Beliefs and faiths are great forces which drive people's thoughts and influence their perception of the world around them. However, they are constantly ever changing, depending on which set of beliefs is currently established and widely practiced in the mainstream. The questions are social believes related to the truth? Is one aware that one is always constructed by either one discourse or another? This is an inspiration for the creation of this art thesis "Myth of authoritarianism in Thai society" which represents the processes, aspects, as well as consequences of the mythology and how it affects the believes and individuality in society through various sets of discourse. By using images of signs that consist of still-life photos and objects to create meaning directly to the connotation in explaining the nature of belief Including questioning Current situation of power in Thai society

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรชัย ดอนประศรี ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ ในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำและแนวทางในการปรับปรุง วิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ขอขอบคุณคณะอาจารย์ ภาควิชาวิจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกท่าน ที่สั่งสอน วิชาความรู้ ถ่ายทอดประสบการณ์ ต่าง ๆ และนำความรู้เหล่านั้นมาทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณอาจารย์ วิทยาลัยเพาะช่าง ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องอุปกรณ์และ สถานที่ การทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผศ.ดร.จินตนา ฉัตรบูรณานันท์ หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ วิทยาลัยเพาะช่าง ที่สนับสนุน พร้อมที่จะรับฟังและให้โอกาสในการศึกษาร่วมถึงการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณพ่อแม่ที่เข้าใจ สนับสนุนพร้อมที่จะรับฟังและให้โอกาสลูกคนนี้เสมอมา

ขอขอบคุณเพื่อนรักทุกคน ที่คอยช่วยเหลือกันเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณนายณฤดี จิตพิติ ที่อยู่ข้าง ๆ ข้าพเจ้าโดยตลอด สำหรับกำลังใจคำปรึกษา และทุก ๆ การช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ อย่างดีที่สุด

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทศนศิลป์ ป.โท ที่คอยช่วยเหลือกันมาโดยตลอด

สุดท้ายขอขอบคุณตัวข้าพเจ้าเองที่อดทน ตั้งใจ และสามารถผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ศิริวรรณ ศรีสุข

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	V
สารบัญภาพ.....	VII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการโครงการ.....	2
1.3 ขอบเขตของโครงการ.....	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.5 แผนการดำเนินงาน.....	3
1.6 ระยะเวลาในการดำเนินงาน.....	3
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	4
2.1 ข้อมูลทางทฤษฎีสังคมศาสตร์.....	5
2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับมายาคติ (mythology) ของโรล็องด์ บาร์ตส์ (Roland Barthes).....	6
2.3 ข้อมูลทางศิลปะ.....	
2.3.1 ภาพหุ่นนิ่ง (still-life).....	10
2.4 อิทธิพลจากประเด็นการใช้หุ่นนิ่งแบบอุปลักษณะของศิลปิน.....	
2.3.2 นที อุตฤทธิ.....	16
2.3.3 อ้าย เว่ย เว่ย (Ai Wei Wei).....	19
2.5 บทสรุปทบทวนวรรณกรรม.....	21
บทที่ 3 ขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน.....	22
3.1 กระบวนการก่อนการสร้างสรรค์ (Pre-Production).....	22
3.1.1 การสำรวจความเชื่อผ่านการปลูกฝังทางความคิด.....	22
3.1.2 อิทธิพลจากการศึกษากระบวนการสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะ.....	
Mindlessly Happy Subject ของ นาย วิทวัส ทองเขียว.....	24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.1.3 ข้อมูลภาพถ่าย.....	26
3.2 กระบวนการสร้างสรรค์ (Production)	28
3.2.1 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1.....	28
3.2.2 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2.....	31
3.2.3 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3.....	35
3.2.4 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4.....	36
3.2.5 วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	39
3.3 กระบวนการหลังการสร้างสรรค์ (Post - Production).....	43
3.3.1 กระบวนการหลังการถ่ายภาพ.....	43
3.3.2 กระบวนการอัดภาพ.....	44
3.3.3 กระบวนการติดตั้งผลงานสร้างสรรค์	46
3.3.4 กระบวนการขั้นตอนแสดงผลงานนิทรรศการผลงานสร้างสรรค์.....	49
3.3.5 บทสรุปขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน.....	52
บทที่ 4 วิเคราะห์การสร้างสรรค์.....	53
4.1 การวิเคราะห์ผลงานโดยรวม.....	53
4.2 วิเคราะห์ทัศนธาตุ (Visual Element).....	54
4.3 การวิเคราะห์หลักองค์ประกอบศิลป์ (Composition of art).....	59
4.4 การอธิบายรูปแบบทางกายภาพและทางสัญลักษณ์.....	63
บทที่ 5 สรุปการสร้างสรรค์.....	67
บรรณานุกรม.....	68
ภาคผนวก.....	69
ประวัติผู้เขียน.....	74

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 แผนการดำเนินงาน.....	1

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 The front cover of the Paris Match magazine that Barthes analyzes.....	8
2.2 Mythologies cover by Roland Barthes.....	9
2.3 Hans Memling (1430-1494) Vase of flowers.....	11
2.4 Caravaggio, Boy with a Basket of Fruit.....	12
2.5 Jacques de Gheyn II, Vanitas Still Life.....	13
2.6 Rene Magritte, The Treachery of Images.....	14
2.7 Roberto Bernardi, CANDY RAINBOW.....	15
2.8 Natee Utarit, propaganda parakeet no.2.....	17
2.9 Natee Utarit, Candle Light.....	18
2.10 Ai Weiwei, Colored vases & Dropping vase.....	20
2.11 Ai Wei Wei, The Unilever Series: Ai Weiwei: Sunflower Seeds.....	21
3.1 ผลงาน ชื่อ “Mindlessly Happy [s]ubject”.....	24
3.2 ภาพถ่ายต้นแบบวัตถุสัญลักษณ์รูปมนุษย์จำลอง.....	25
3.3 โตไปไม่โกง.....	26
3.4 ภาพการ์ตูนล้อ ลุงตุ้งมุกยาว.....	26
3.5 ภาพสะท้อนแยกราชประสงค์.....	27
3.6 ชีวิตริมทาง , ถนนเยาวราช.....	27
3.7 กราฟฟิตี้ บิ๊กป้อมกับนาฬิกา.....	28
3.8 ภาพร่างที่ 1 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 1.....	29
3.9 ภาพร่างที่ 2 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 1.....	29
3.10 ภาพร่างที่ 3 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 1.....	29
3.11 ภาพถ่ายผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 1.....	30
3.12 ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 1.....	30
3.13 ภาพร่างที่ 1 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์รูปที่ 1 ชั้นที่ 2.....	31
3.14 ภาพร่างที่ 2 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์รูปที่ 1 ชั้นที่ 2.....	32
3.15 ภาพถ่ายผลงานสร้างสรรค์รูปที่ 1 ชั้นที่ 2.....	32
3.16 ภาพร่างที่ 1 ผลงานสร้างสรรค์รูปที่ 2 ชั้นที่ 2.....	33

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.17 ผลงานสร้างสรรค์รูปที่ 2 ชั้นที่ 2.....	33
3.18 ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 2.....	34
3.19 ภาพร่างที่ 1 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 3.....	35
3.20 ภาพร่างที่ 2 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 3.....	36
3.21 ภาพถ่ายผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 3.....	36
3.22 ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 3.....	36
3.23 ภาพร่างที่ 1 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 4.....	37
3.24 ภาพร่างที่ 2 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 4.....	37
3.25 ภาพร่างที่ 3 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 4.....	37
3.26 ภาพถ่ายผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 4.....	38
3.27 ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 4 (จัดแสดงจริง).....	39
3.28 ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ 1.....	39
3.29 ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ 2.....	40
3.30 ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ 3.....	40
3.31 ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ 4.....	40
3.32 ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ 5.....	41
3.33 ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ 6.....	41
3.34 กล้อง DSLR Canon 6D Mark II.....	42
3.35 อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับถ่ายภาพ.....	42
3.36 โปรแกรมที่ใช้ในการตกแต่งภาพผลงานสร้างสรรค์.....	43
3.37 กระบวนการแต่งภาพในโปรแกรม Adobe Lightroom classic cc.....	44
3.38 กระบวนการแต่งภาพในโปรแกรม Adobe photoshop cc 2018.....	44
3.39 ผ้าไวนิล.....	45
3.40 แผ่นพลาสติก PVC ใส.....	45
3.41 ผ้าซีฟอง.....	46
3.42 การติดตั้งผลงานสร้างสรรค์ชั้นที่ 2.....	48
3.43 หลังจากติดตั้งผลงานสร้างสรรค์ชั้นที่ 2.....	49
3.44 ปกสูจิบัตรนิตยสาร.....	49
3.45 แนวความคิดและผลงานสร้างสรรค์ในสูจิบัตร.....	50

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.46 เพลจประชาสัมพันธ์นิทรรศการ.....	50
3.47 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์นิทรรศการ.....	51
3.48 พื้นที่แสดงผลงาน.....	51
4.1 เส้น (การจัดวาง Installation art).....	54
4.2 เส้น (ภาพถ่ายหุ่นนิ่ง).....	55
4.3 รูปทรง (เป็นภาพ 3 มิติ).....	56
4.4 รูปร่าง (เป็นภาพ 2 มิติ).....	56
4.5 แสงเงา (การจัดวาง Installation art).....	57
4.6 แสงเงา (ภาพถ่ายหุ่นนิ่ง).....	57
4.7 สี.....	58
4.8 บริเวณว่าง.....	59
4.9 เอกภาพ.....	60
4.10 ดุลยภาพ.....	61
4.11 การเคลื่อนไหว.....	61
4.12 ความเป็นเด่น.....	62
4.13 รูปสัญลักษณ์บางส่วนในผลงานชิ้นที่ 2.....	64
4.4 รูปสัญลักษณ์บางส่วนในผลงานชิ้นที่ 4.....	65

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ

มายา หมายถึง สิ่งลวงตาหลงใจ, การหลอกลวง, การลวง, ความเข้าใจผิด, มารยา, การแสรังทำ, เล่ห์กลหรือเหตุการณ์ที่ปรากฏต่อสายตานั้นไม่ใช่ความจริงแท้ แต่เป็นมายาที่ไม่มีความแน่นอน

ความอยากรู้ซึ่งนำมาสู่ความรู้ภายใต้เงื่อนไขของความเป็นปัจจุบันนั้น เรื่องของความเชื่อในศาสตร์ต่าง ๆ ภายใต้การรับรู้หรือความรู้เหล่านั้นสะท้อนให้เห็นแง่มุมที่สำคัญคือ ข้อมูลข่าวสารจากสื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ นั้นดูจะไม่เพียงพอที่จะทำให้คนเราเข้าถึงความจริงได้ หรืออย่างน้อยมันก็ไม่เพียงพอที่จะทำให้เราเชื่อว่าจริงได้ทุกเรื่อง ยิ่งไปกว่านั้นความจริงมันปรากฏอยู่มากมายหลากหลายด้านเกินกว่าที่ใครคนใดจะมีความสามารถค้นหาความจริงแท้นั้นได้ เมื่อเป็นดังนั้นการจะได้มาซึ่งความจริงหรือการเปิดเผยความจริงจึงเป็นเรื่องของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์กระบวนการในการค้นหาเพื่อให้ได้มาเพื่อการค้นพบ ในขณะที่ความเชื่อและความศรัทธา เป็นสิ่งขับเคลื่อนความคิดของคนในสังคม หากแต่ความคิดเป็นสิ่งที่เลื่อนไหลและเปลี่ยนแปลงได้เสมอขึ้นอยู่กับกระแสทางความคิดที่จะสถาปนาขึ้นมาเป็นความเชื่อหลักอันมีผลต่อคนหมู่มาก คำถามคือความเชื่อทางสังคมมีความสัมพันธ์กับความจริงหรือไม่และเรารู้ตัวหรือไม่ว่าเรากำลังตกอยู่ภายใต้วาทกรรมชุดใดหรือมายาคติใดที่กำลังขับเคลื่อนสังคมของเราอยู่

มายาคติของสังคมไทย จึงเป็นภาพสะท้อนถึง กระบวนการ ลักษณะ รวมถึงผลที่อำนาจมายาคติกระทำต่อความคิด ความเชื่อและความเป็นอัตบุคคลในสังคมผ่านวาทกรรมชุดต่าง ๆ ส่งผลต่อความคิด ความเชื่อ อย่างซึ่มลึกและแผ่ซ่านไปถึงจิตสำนึกของอัตบุคคลนั้น ส่งผลต่อความคิดการกระทำและพฤติกรรมเป็นในทิศทางเดียวกัน ความสำคัญจึงอยู่ที่ความแตกต่างหลากหลายและความเป็นไปได้ในรูปแบบอื่นที่กำลังถูกกดทับและผลักออกให้ไปอยู่ชายขอบแห่งความเชื่ออันตรงข้ามกับความเชื่อกระแสหลัก ปัญหาที่ตามมาคือการปะทะกันทางความคิด การไม่ยอมรับความเห็นที่แตกต่างและความหลากหลายที่กำลังจะหายไปจากสังคมไทย สังคมที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งทางความคิดที่เกิดขึ้นในรอบสิบปีที่ผ่านมาได้กระตุ้นให้คนไทยจำนวนมากหันมาสนใจการเมืองอย่างจริงจัง จึงได้เกิดกระแสแห่งการวิพากษ์วิจารณ์ของคนร่วมสังคม สร้างนักคิดนักเคลื่อนไหว คนรุ่นใหม่ขึ้นมาเพื่อตั้งคำถามจากคนบริเวณชายขอบของสังคมเข้าสู่พื้นที่จุดศูนย์กลางของอำนาจรัฐ สิ่งที่มีมนุษย์ในสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมัยใหม่ควรตระหนักถึงได้แก่ สิทธิเสรีภาพในการแสดงออก การคำนึงถึงความเท่าเทียมกันในสังคม ของความเป็นมนุษย์และความหลากหลายทางความคิดที่มีอยู่ในทุกสิ่ง หากแต่มนุษย์ในสังคมก็ควรที่จะตั้งคำถามต่อชุดความเชื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวว่ามีชุดความเชื่อใดบ้างที่มีอำนาจถึงขั้นที่ตนเองมาจ ตั้งคำถามได้หรือสงสัยได้ บางทีนั่นอาจเป็นชุดมายาคติที่สถาปนาอำนาจตนเองจนเป็นเรื่องเล่าขนาดใหญ่ไปแล้วก็ได้ ตรงกันข้ามหากเราไม่ทันระวังในมายาคติชุดต่าง ๆ ที่อยู่ในสังคม ร่างกายความนึกคิด และพฤติกรรมของเราก็จะถูกชี้นำการกระทำที่มาจากความเชื่อในมายาคติเหล่านั้น

ดังนั้นข้าพเจ้าได้นำเอาเทคโนโลยีการถ่ายภาพมาถ่ายทอดแนวคิดเกี่ยวกับการแสดงให้เห็นถึง มายาคติของสังคม โดยใช้วัสดุสำเร็จรูป ผ่านวิธีการแบบอุปลักษณ์ ในรูปแบบเหมือนจริง เพื่อทำความเข้าใจในภาพเบื้องต้นและนำไปสู่การตีความสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในประเด็นที่ลึกซึ้งต่อผู้ชม และ เป้าหมายที่สำคัญที่สุดคือการกระตุ้นให้สังคมไทยได้ตระหนักถึงประเด็นของความจริงชุดต่าง ๆ ที่ปรากฏ เกี่ยวกับสิ่งที่เห็นและสิ่งที่ เป็นซึ่งอาจมีความหมายหลากหลายในการตีความที่แตกต่างกัน

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 ข้าพเจ้าเพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีแนวคิดเกี่ยวกับการแสดงให้เห็นถึงอำนาจของ มายาคติทางความเชื่อ โดยใช้วัสดุสำเร็จรูปที่พบในชีวิตประจำวันในการสื่อความหมายผ่านวิธีการ แบบอุปลักษณ์ (metaphor)

1.2.2 เป็นการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบเหมือนจริง เพื่อการทำความเข้าใจในภาพเบื้องต้น และนำไปสู่การตีความสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในประเด็นที่ลึกซึ้งต่อไป

1.2.3 เพื่อสร้างเสริมหรือกระตุ้นให้สังคมไทยได้ตระหนักถึงประเด็นความจริงชุดต่าง ๆ ที่ปรากฏเกี่ยวกับสิ่งที่เห็นและสิ่งที่ เป็น ซึ่งอาจมีความหมายในการตีความที่แตกต่างกันได้

1.3 ขอบเขตของโครงการ

ขอบเขตของเนื้อหาเป็นการใช้กระบวนการทางศิลปะแบบภาพแทน (Representation art) เพื่อสื่อสารเนื้อหา ด้วยภาษาทางภาพถ่ายและการอ่านความหมายด้วยวิธีแบบอุปลักษณ์ใน ประเด็นเรื่องอำนาจที่ถูกใช้ผ่านทางวาทกรรมและมายาคติ ซึ่งนำมาสู่ประเด็นในเรื่องความ ไม่เท่าเทียมกัน และการกลดทอนความหลากหลายในทุกสิ่งโดยถูกกำหนดจากผู้มีอำนาจในสังคมไทยโดย จะใช้ผลงานทางภาพถ่ายรูปแบบเหมือนจริงสองมิติ ในขนาดที่มีความแตกต่างกัน เป็นวิธีการในการ แสดงออกเพื่อสื่อสารความหมายทางความคิดอันเกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์ประเด็นอำนาจที่เกิดขึ้น ในบริบทสังคมไทยในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 สามารถสะท้อนเรื่องราวมาายาคติของอำนาจนิยมในสังคมไทย

1.4.2 สามารถกระตุ้นให้สังคมไทยได้ตระหนักถึงประเด็นของความจริงชุดต่าง ๆ ที่ปรากฏเกี่ยวกับสิ่งที่เห็นและสิ่งที่ เป็นซึ่งอาจมีความหมายหลากหลายในการตีความที่แตกต่างกัน

1.5 แผนการดำเนินงาน

แผนการดำเนินงานโดยรวมของโครงการนั้นประกอบไปด้วย

ตารางที่ 1 แผนการดำเนินงาน

แผนการดำเนินงาน	ปี พ.ศ.2562					
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.
1. ศึกษาเรื่องราวและสถานที่	/					
2. ศึกษาและค้นคว้าวัสดุ	/					
3. ดำเนินการผลิตผลงาน	/	/	/	/	/	
4. ส่งความคืบหน้า		/	/	/	/	
5. ดำเนินการติดตั้งในสถานที่จัดแสดงจริง					/	/
6. จัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์					/	/

1.6 ระยะเวลาในการดำเนินงาน

1.6.1 ศึกษาเรื่องราวและวัตถุมายาคติของอำนาจนิยมในสังคมไทยนำมาเป็นหัวข้อในการสร้างสรรค์ผลงานเป็นระยะเวลา 1 เดือน

1.6.2 ศึกษาและค้นคว้าวัสดุเป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์

1.6.3 ดำเนินการผลิตผลงานเป็นระยะเวลา 2 – 3 สัปดาห์/ชิ้น

1.6.4 รายงานความคืบหน้าของการจัดทำระยะเวลา 1 - 2 วัน/เดือน

1.6.5 ดำเนินการติดตั้งในสถานที่จัดแสดงจริงระยะเวลา 1 – 2 วัน

1.6.6 จัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ระยะเวลา 1 - 2 เดือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การจะทำความเข้าใจในผลงานศิลปะชิ้นหนึ่งในสังคมร่วมสมัยจำเป็นต้องสืบค้นไปจนถึงสิ่งต่าง ๆ ที่แวดล้อมผลงานชิ้นนั้นอยู่ที่มาทางความคิดล้วนมีเหตุปัจจัยตั้งนั้นโครงสร้างในบทที่สองข้าพเจ้าจึงขอแบ่งข้อมูลของที่มาในผลงานศิลปะ ออกเป็นสองส่วนได้แก่ส่วนที่หนึ่งข้อมูลทางสังคมศาสตร์อันเป็นข้อมูลในภาคทฤษฎีของข้าพเจ้า อันจะประกอบไปด้วย ทฤษฎีแนวคิดเรื่องวาทกรรม (discourse) ของมิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault) นักปราชญ์ชาวฝรั่งเศส อันเกี่ยวข้องกับอำนาจในสังคมและทฤษฎีเกี่ยวกับมายาคติ (mythology) ของโรลิ่ง บาร์ตส์ (Roland Barthes) นักสัญวิทยาชาวฝรั่งเศส อันเกี่ยวข้องกับสิ่งคุ้นชินในชีวิตประจำวันจนไม่ทันสังเกตว่ามันเป็นเพียงแค่สิ่งประกอบสร้างทางวัฒนธรรม ซึ่งทั้งสองทฤษฎีที่กล่าวมาเป็นทฤษฎีที่มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับผลงานวิทยานิพนธ์ทั้งในด้านรูปแบบและเนื้อหาและมีส่วนสำคัญในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ในการอ่านความจริงในมุมมองต่าง ๆ ของแต่ละคนซึ่งเป็นหน่วยย่อยของสังคมแบบหลังสมัยใหม่

ส่วนที่สองเป็นข้อมูลทางศิลปะเนื่องจากรูปแบบที่ข้าพเจ้าเลือกใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานคือภาพหุ่นนิ่งในส่วนนี้จึงเป็นการอธิบายวิเคราะห์รูปแบบผลงานในประวัติศาสตร์โดยยกตัวอย่างหุ่นนิ่ง (still life) จำนวนหนึ่ง ในยุคสมัยต่าง ๆ ทั้งในแบบหุ่นนิ่งที่สื่อถึงความงามใน ตัวภาพเองและหุ่นนิ่งที่สื่อถึงความหมายแฝงเปรียบเปรยเพื่อนำไปสู่ความหมายอื่นรวมทั้งการใช้ วิธีอุปลักษณ์ (metaphor) ที่ปรากฏในส่วนวิธีการใช้สื่อสารหุ่นนิ่งที่สื่อสารเรื่องสีและระนาบหุ่นนิ่งเชิงเสียดสีต่ออำนาจและหุ่นนิ่งที่ต้องการเอาชนะความเป็นภาพถ่ายจากนั้นจึงทำการแยกแยะวิเคราะห์หุ่นนิ่งในผลงานของศิลปินยุคต่าง ๆ ในประเด็นที่เกี่ยวเนื่องกับสิ่งที่กำลังศึกษา วิจัยในผลงานหุ่นนิ่งและการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะโดยอิงฐานแนวความคิดเรื่องมายาคติของอำนาจในสังคมไทยโดยนำเสนอแนวคิดเป็นเรื่องผลงานศิลปะผ่านการอุปลักษณ์ ทางความหมายด้วยภาพหุ่นนิ่งอันหลากหลายที่ต้องใช้ความเข้าใจในบริบทต่าง ๆ ในการตีความ (interpretation)

จากข้อมูลทั้งสองส่วนดังกล่าวน่าจะครอบคลุมในส่วนของการทำความเข้าใจในผลงานศิลปะของข้าพเจ้าได้อย่างครบถ้วนทั้งในประเด็นทางทฤษฎีที่เลือกนำมาใช้เป็นฐานคิดในการสร้างสรรค์งานค้นหาสิ่งที่เป็นความเชื่อในความจริงของคนในสังคมและในส่วนของประเด็นที่มาทางศิลปะรูปแบบความแตกต่างจากการสังเคราะห์และนำมาใช้เพื่อสร้างเป็นผลงานศิลปะที่เสร็จสมบูรณ์ในหนึ่งชุด

2.1 ข้อมูลทางทฤษฎีสังคมศาสตร์

2.1.1 แนวคิดเรื่องวาทกรรมและอำนาจ (discourse) ของมิเชล ฟูโกต์

จากการที่ข้าพเจ้าศึกษา คำว่าวาทกรรม (discourse) มีความหมาย โดยรวมหมายถึง การพูด ถกเถียง ขีดเขียน ในลักษณะที่จริงจัง แต่ไม่เท่ากับการถกทฤษฎี มาเป็นหน่วยในการศึกษาแทน ภาษา ประโยค หรือตัวบท รากศัพท์ของ discourse มาจาก dis ซึ่งหมายถึงหลายทิศทางและ course ซึ่งหมายถึงการวิ่งโดยรวม จึงหมายถึงการเคลื่อนตัวไปในทิศทางต่าง ๆ ของความหมาย⁵ การวิเคราะห์วาทกรรมเป็นสิ่งสำคัญเพราะมันทำให้ความเป็นอัตบุคคลไม่สำคัญเท่ากับสิ่งที่เขาได้พูด ซึ่งเรานับว่าเป็นวาทกรรม เมื่อเราพูดสิ่งใดออกไป มันออกมาจากความเชื่อของเรา ความเชื่อที่ถูกล่อหลอม จากสังคมจากเหตุปัจจัยต่าง ๆ ที่อยู่ภายนอกตัวเรา แต่มันมีอำนาจในการกำหนดเราให้เราเชื่อให้เราเป็น ไปในแบบที่เราเป็นโดยไม่รู้ตัวว่าเรตกอยู่ภายใต้วาทกรรมในชุดใดบ้าง เพราะว่าวาทกรรมคือชุดความเชื่อต่าง ๆ ที่ถูกผลิตจากคนจำนวนมากมายในสังคมนรอบตัวเราจึงเต็มไปด้วยวาทกรรมมากมาย หรืออาจกล่าวได้ว่าเรตกอยู่ในสนามแห่งวาทกรรมแล้วแต่ว่าวาทกรรมชุดใดจะมีอำนาจเพียงพอที่จะสถาปนาความจริงของตัวเองขึ้นมาเป็นกระแสหลักในทางความเชื่อของสังคม

การสถาปนาตัวตนขึ้นมาของวาทกรรมกระแสหลักย่อมต้องอาศัยการกลบเกลื่อนการกดทับสิ่งที่เป็นอื่นที่ต่างจากตนหรือความเป็นกระแสรองและผลักดันไปสู่ชายขอบของความเชื่อซึ่งปฏิบัติการดังกล่าวนี้ถือว่าการปฏิบัติการทางอำนาจอำนาจในลักษณะนี้เป็นสิ่งที่ดำเนินไปอย่างแนบเนียนและแทรกซึมไปในทางแนวนอนทั่วทั้งสังคม มันไม่ใช่อำนาจในการปกครองของรัฐที่มีต่อประชาชนในลักษณะแนวนอนล่าง หากแต่เป็นปฏิบัติการที่เราไม่รู้ตัว ที่มาพร้อมกับระเบียบวินัยความเป็นเหตุเป็นผลความเป็นองค์ความรู้ในแบบวิทยาศาสตร์อาจเป็นการสร้างสโลแกนหรือคำพูด ชั่ว ๆ บทเพลง ชั่ว ๆ และปฏิบัติการแบบค่านิยมชั่ว ๆ จนกลายเป็นความศักดิ์สิทธิ์มีอำนาจที่ทำให้เราเชื่อว่ามันเป็นความจริงตลอดมา

2.1.2 อำนาจบริบทในสังคมไทย

ผู้มีอำนาจในการปกครองมักจะใช้อำนาจผ่านทางกฎหมายในการควบคุมพฤติกรรมของประชาชนภายในรัฐให้อยู่ในระเบียบวินัยแต่หากเรามองมายังสังคมที่เราอยู่อาศัยเรากลับพบความย้อนแย้งประการหนึ่งคือผู้มีอำนาจไม่ได้ใช้อำนาจผ่านทางช่องทางกฎหมาย ซึ่งเป็นอำนาจในแนวตั้ง แต่เพียงอย่างเดียวแต่เรากลับพบว่ารัฐใช้อำนาจในแนวระนาบผ่านการใช้สื่อต่าง ๆ เช่นทางโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์และในอินเทอร์เน็ตถ้าใช้กรอบทฤษฎีของฟูโกต์ เราจะพบว่ามีวาทกรรมแพร่กระจายรอบตัวเรายู้อย่างมากมายจนเกินพอดี เนื่องด้วยปัจจุบันเราอยู่ในสถานการณ์พิเศษในการปกครองซึ่งผู้ปกครองมีอำนาจในการควบคุมการที่จะทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เชื่อมั่นใน สิ่งที่ผู้ปกครองกระทำแทบจะเป็นไปไม่ได้วิธีการเดิม ๆ ที่ผู้มีอำนาจใช้คือการโฆษณาชวนเชื่อ ซึ่งมาในรูปแบบของเพลง ไม่ว่าจะ

เป็นเพลงปลุกใจในอดีตหรือเพลงจังหวะไพเราะ ที่แต่งมาอย่างดีในที่นี้ เนื้อเพลงก็คือวาทกรรมชุดหนึ่งการโฆษณาผ่านทางทีวีคำพูดก็คือวาทกรรม โดยคำพูดในสื่อทางอินเทอร์เน็ตตัวอักษรนั้นก็คือวาทกรรมที่มีความต้องการให้คนเชื่อในสิ่งที่ผู้ปกครองต้องการ

กล่าวโดยสรุปการศึกษาฟูโกต์ ในประเด็น วาทกรรม ความรู้และอำนาจมีประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจในความรู้ที่ผ่านมาในประวัติศาสตร์ว่าเป็นความรู้ที่ครอบงำผ่านวาทกรรมว่าด้วยอำนาจ ในการบอกว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด ครอบงำไปถึงระดับทางความคิดของคนในสังคมควบคุมเหนือชีวิตโดยผู้ตกอยู่ภายใต้ วาทกรรมชุดใดชุดหนึ่งจะไม่รู้ตัวเลย เพราะว่าถ้าวาทกรรมมีลักษณะแพร่กระจายเต็มสังคม ฟูโกต์ใช้คำว่าจุลอำนาจ (micro - power) คุณสมบัติของฟูโกต์ จึงเป็นการศึกษาความรู้ความเข้าใจที่ทำให้เรามองเห็นว่าสิ่งใดในสังคมของเราเองที่เป็นวาทกรรมมองเห็นการใช้วาทกรรมที่เข้ามาจัดระเบียบวิถีชีวิตคนในสังคมและเราเพียงแต่มองอย่างเข้าใจถึงการกระทำใดใดที่อยู่ใต้วาทกรรมที่สัมพันธ์กับความรู้ความจริงในสมัยของตน

2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับมายาคติ (mythology) ของโรล็องด์ บาร์ตส์ (Roland Barthes)

การวิเคราะห์นี้ข้าพเจ้าได้ใช้แนวคิดมายาคติของบาร์ตส์ โดยได้นำบางตัวอย่างจาก หนังสือ Mythologies ของบาร์ตส์ ที่ตีพิมพ์ออกมาในปี ค.ศ. 1957 อันเป็นหนังสือที่รวบรวมบทความวิจารณ์ที่มีขนาดสั้น ลงในวารสารรายเดือนชื่อ Les Lettres Nouvelles เป็นเวลาสองปี มีบทความทั้งสิ้น 52 ชิ้น ซึ่งมีผลต่อแนวคิดในผลงานของข้าพเจ้า บทความที่บาร์ตส์เขียนเป็นการมองไปยังสังคมชนชั้นกลาง (bourgeoisie) ในฝรั่งเศส เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมของสังคมทุนนิยมอุตสาหกรรมในสมัยกลางศตวรรษที่ 20 ประมาณศตวรรษที่ 50 - 60 อันเป็นบรรยากาศหลังสงครามโลก ซึ่งมีการขยายตัวของทุนนิยมและการบริโภคอย่างมากมาย บาร์ตส์ใช้เรื่องราวรอบตัวที่เราคุ้นชินจนไม่ทันสังเกตถึงสิ่งที่ถูกซุกซ่อนความหมายอยู่ เขาใช้เรื่องอุปโลกบริโภคในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่สิ่งที่เห็นได้ทางโทรทัศน์โฆษณา ของเล่นจำลอง ไปจนถึงหนังสือนันทิย ภาพถ่ายของผู้สมัคร ส.ส. สมอของไอส์ไตน์ รวมไปถึงแม้แต่เหตุการณ์น้ำท่วมครั้งใหญ่ในปารีส

2.2.1 ความเป็นธรรมชาติที่ไม่เป็นธรรมชาติ

สิ่งที่บาร์ตส์พยายามให้เราเห็นคือความไม่เป็นธรรมชาติในความเป็นธรรมชาติที่ถูกเสกสรรปั้นแต่งขึ้นมาอย่างบรรจง ทั้งที่ความเป็นจริงหาได้เป็นเช่นนั้นไม่แต่มันเป็นแค่เพียงสิ่งที่ถูกประกอบสร้างขึ้นมาอย่างตั้งใจจนคนรู้ไม่เท่าทันในปรากฏการณ์นั้น ๆ ส่วนมูลเหตุที่จูงใจให้บาร์ตส์ต้องเขียนบทความเหล่านี้บาร์ตส์ได้ให้คำอธิบายในคำนำหนังสือของเขาว่าเป็นเพราะเขา "รู้สึกหมดความอดทนกับสิ่งที่เรียกว่า 'ความเป็นธรรมชาติ' ที่ผู้คนพากันเสกสรรปั้นแต่งให้กับสรรพสิ่งในสังคม ไม่ว่าจะเป็ตามหน้าหนังสือพิมพ์ในงานศิลปะ หรือในสามัญสำนึกของคนทั่วไป" และเขา "รู้สึกทุกข์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใจที่ได้เห็นผู้คน 'เล่า' ถึงเหตุการณ์ปัจจุบันโดยเอา 'ธรรมชาติ'กับวัฒนธรรม มาสับสนปนเปกันอยู่ตลอดเวลา บาร์ตส์เรียกสิ่งนี้ว่า มายาคติ มันไม่ใช่วัตถุสิ่งของหรือความคิด แต่เป็นการสร้างความหมายแบบหนึ่ง มันจึงเป็นส่วนหนึ่งของระบบสัญวิทยา (semiology) หรือศาสตร์ที่ว่าด้วยสัญลักษณ์และการเข้าใจในระบบสัญลักษณ์นั้น

การที่มายาคติสามารถมีหรือปรากฏขึ้นมาได้แสดงให้เห็นว่าต้องมีวิธีการสื่อความหมาย บาร์ตส์ได้กล่าวว่าการศึกษามายาคติจำเป็นต้องใช้ศาสตร์ที่ขยายออกมาจากภาษาศาสตร์นั่นคือสัญวิทยา หรือ สัญลักษณ์ศาสตร์ (semiotics) ซึ่งเป็นศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับการสื่อความหมายไม่มีหน่วยสื่อความหมายโดยอยู่ได้โดยลำพังโดด ๆ แต่ต้องอาศัยความสัมพันธ์เชิงองค์รวมจึงจะทำให้สื่อความหมายขึ้นมาได้ มายาคติที่ใช้กระบวนการสื่อความหมาย ซึ่งก็คือสัญลักษณ์ (sign) ระบบสัญลักษณ์ประกอบขึ้นมาจากสองส่วน คือรูปสัญลักษณ์ (signifier) และความหมายสัญลักษณ์ (signified) ยกตัวอย่างเช่น ดอกกุหลาบซึ่งถือว่าเป็นรูปสัญลักษณ์ คือ ความหลงใหล หรือ สัญลักษณ์ลัทธิแห่งความรัก ซึ่งเรานึกได้ทันทีในวันวาเลนไทน์ และการที่เรากระทำการต่อดอกกุหลาบแบบนี้ไปเรื่อย ๆ จากความหมายตามปกติ ธรรมชาติของดอกกุหลาบ ซึ่งก็คือดอกไม้ที่มีกลิ่นหอม มีหลายสี มีความงามจากกลีบดอกที่ซ้อนกันหลายชั้น และมีหนาม ก็ได้กลายเป็นสิ่งแทนความหมายของความรักไป เมื่อมีคนใช้สัญลักษณ์นี้ต่อ ๆ กันไปเรื่อย ๆ นานเข้าจนตัวกุหลาบเองกลายสภาพเป็นปรัมปรา (myth) ที่เมื่อกล่าวถึงเมื่อไหร่คนส่วนใหญ่จะนึกถึงความรักในทันที อีกตัวอย่างหนึ่ง คือ ดอกมะลิที่กลายเป็นตัวแทนของวันแม่และความบริสุทธิ์ สิ่งนี้คือมายาคติ

2.2.2 อำนาจของมายาคติ

ขอยกตัวอย่างบทความสามเรื่องเป็นตัวอย่างประกอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้าพเจ้าในส่วนของเนื้อหาการวิจัย เรื่องแรกเป็นบทที่บาร์ตส์ เขียนถึง "ของเล่น" ในหนังสือมายาคตินั้น ของเล่นมิใช่แค่สิ่งของใช้เล่นสำหรับเด็กเท่านั้น แต่เขากล่าวว่าของเล่นคือโลกของผู้ใหญ่ที่ถูกจำลองให้เล็กลง เป็นการฝึกให้เด็กยอมรับหน้าที่ต่าง ๆ ที่มีอยู่ใน โลก เป็นการยึดเหนี่ยวความคิดให้กับเด็ก โดยที่เด็กไม่ทันรู้ตัว ว่าธรรมชาตินี้มีบ้าน มีทหาร มีรถยนต์ มีจักรยาน มีตุ๊กตารูปสัตว์มีทุกสิ่งทุกอย่างที่จำลองมาแบบเหมือนจริงทุกกระเบียดนิ้วของเล่นจึงทำหน้าที่ฝึกให้เด็กเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ในรูปขนาดย่อส่วนก่อนที่จะไปพบประสบการณ์จริงในโลกของผู้ใหญ่บาร์ตส์ กล่าวยกเว้นแค่เลโก้หรือตัวต่อที่ไม่มีรูปลักษณะตายตัวในการจำลองสิ่งใดแต่เด็กมีสิทธิ์ที่จะใช้จินตนาการในการสร้างสิ่งใดก็ได้ซึ่งเป็นของเล่นประเภทที่มีอยู่น้อย เพราะ โดยทั่วไปของเล่นจะมุ่งให้เด็กเป็นผู้ใช้ แต่ไม่ใช่เป็นผู้ที่สร้าง มันจึงเป็นมายาคติที่ซ่อนอยู่ในแม่แต่ของเล่นสำหรับเด็กที่ผู้ใหญ่อาจคาดไม่ถึง

เรื่องที่สองเป็นเรื่องโลกของมวยปล้ำ บาร์ตส์เรื่องที่สองเป็นเรื่องโลกของมวยปล้ำ บาร์ตส์ไม่ได้มองมวยปล้ำเป็นกีฬา แต่มองเป็นมหรสพที่จำลองค่านิยมทางวัฒนธรรมเอาไว้ได้อย่างครบถ้วนหน้าที่ของมวยปล้ำมิใช่การเอาชนะแต่เป็นการตอบสนองความรู้สึกของคนดูมีการขับเน้นซึ่งบาร์ตส์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปรียบไปถึงละครยุคกรีกโบราณที่ดูแล้วจะรู้ว่าใครอยู่ฝ่ายดี หรือฝ่ายตัวโกง อากัปกิริยา การกระทำ และสีหน้าจะบ่งบอกอย่างชัดเจนซึ่งตรงกับความคิดหวังของผู้ชม มีระบบแห่งความยุติธรรม การรับโทษอย่าง สาสสม การยอมให้ละเมิดกติกาได้ถ้าเป็นฝ่ายธรรมะเพื่อจัดการคนร้ายมาลงทัณฑ์ ทุกสิ่งล้วนเกิดขึ้นอย่างโจ่งแจ้งในสายตาคนดู ไม่มีการแอบแฝงราวตั้งธรรมชาติได้บันดาลให้เกิดขึ้นในการแบ่งแยกเส้นแห่งความดีออกจากความชั่วซึ่งเราจะไม่พบเห็นความชัดเจนแบบนี้ในชีวิตประจำวันอันมีแต่ความสับสน กำกวม มวยปล้ำได้ทำหน้าที่ของตัวเองอย่างครบถ้วนแล้วในการใช้ความหมายสัญลักษณ์อย่างต่อเนื่องสอดที่มหรสพนี้ยังดำเนินอยู่

เรื่องที่สามเป็นภาพปกนิตยสาร ปารีส - มัทซ์ (Paris Match) ฉบับที่ 36 เดือนมิถุนายน ค.ศ.1955 หน้าปกเป็นภาพทหารหนุ่มผิวดำอยู่ในชุดเครื่องแบบทหารฝรั่งเศส กำลังทำท่าแสดงความเคารพแบบทหาร คางดาเบิกกว้างมองสูงขึ้นไป ซึ่งอาจเป็นการจ้องมองผู้บังคับบัญชา หรืออาจจะเป็นธงชาติฝรั่งเศสก็ได้ นี่เป็นการมองในแบบรูปสัญลักษณ์ที่ปรากฏ แต่มาyacติที่แฝงฝังอยู่ในภาพนี้บาร์ตส์ เห็นว่าความหมายในระดับมาyacติที่ภาพนี้ต้องการจะสื่อ ได้แก่ความหมายที่ว่า ฝรั่งเศสเป็นจักรวรรดิที่ยิ่งใหญ่ทุกคนในชาติไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติใด ต่างก็รับใช้ฝรั่งเศสภายใต้ธงผืนเดียวกันนี้รวมทั้งผู้ที่เคยตกเป็นอาณานิคมก็หันมาแสดงความจงรักภักดีต่อเจ้าอาณานิคม ผ่านภาพชายผิวดำในเครื่องแบบทหารฝรั่งเศสเต็มยศ เมื่อมองในบริบทที่ใหญ่ขึ้น นิตยสารนี้เป็นนิตยสารแนวอนุรักษ์นิยม หากเข้าใจบริบททางประวัติศาสตร์เพิ่มจะเข้าใจถึงสถานการณ์ในขณะนั้น เกี่ยวกับการไม่พยายามของฝ่ายที่จะไม่ปลดปล่อยอัลจีเรียให้เป็นเอกราช ภาพนี้จึงเป็นการบอกว่าลูกหลานของประเทศไม่ว่าจะเชื้อชาติใด ผิวดำก็ต่างก็ยินดีรับใช้จักรวรรดิฝรั่งเศสอย่างซื่อสัตย์ และเท่าเทียมกันภายใต้ผืนธงชาติฝรั่งเศส

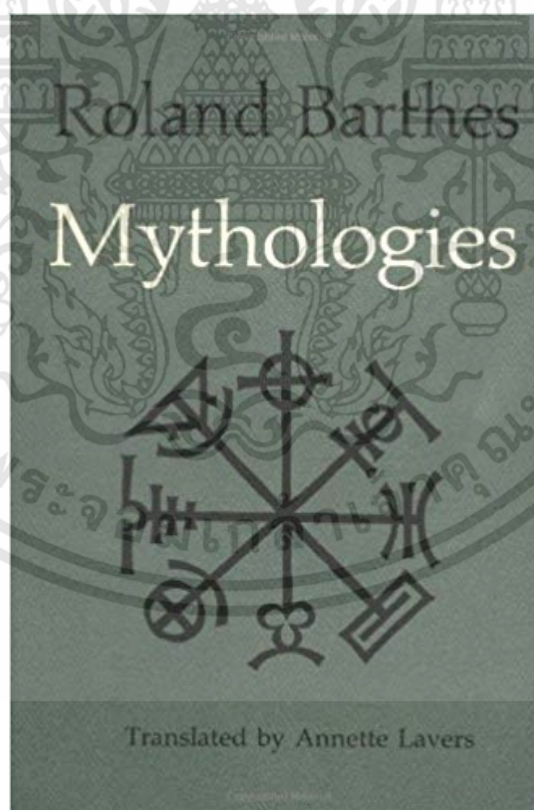
ภาพที่ 2.1 The front cover of the Paris Match magazine that Barthes analyzes
(<http://moussemagazine.it/katerina-gregos-post-colonial-films-2010/>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตัวอย่างจะวิเคราะห์ได้ว่ามายาคติเป็นผลผลิตที่มาจากสังคมและวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กับทั้ง เศรษฐกิจ เลขาธิการเมือง แต่กลับแนบเนียนไปกับความเป็นธรรมชาติ ซึ่งสิ่งที่บาร์ตส์ทำคือความพยายามที่จะเปิดเผยความเชื่ออันพรางตา ที่สิ่งสู่อยู่ในบรรดาสิ่งรอบตัว และใกล้ตัวเพื่อแสดงความไม่เป็นธรรมชาติออกมาให้เห็นถึงโครงสร้างของมัน เนื่องจากมายาคติมีอำนาจในตัวเอง พลังที่ทำให้คนส่วนใหญ่เชื่อและยอมรับ โดยไม่อาจรู้ตัวได้เลยว่ามันเป็นสิ่งประดิษฐ์ทางวัฒนธรรม มิใช่เป็นธรรมชาตินั้น แปลว่าความหมายตรง (denotation) ได้ถูกความหมายแฝง (connotation) เข้ายึดครองความหมาย และสถาปนาตัวเองจากความหมายแฝงนั้นกลายเป็นสิ่งที่คน

ส่วนใหญ่เชื่อว่าเป็นธรรมชาติและเป็นเรื่องจริง ซึ่งก็คือความหมายตรง จากแนวการวิเคราะห์นี้ทำให้มองไปได้ว่าสถาบันที่มีอำนาจหลัก สามารถที่จะสร้างความเชื่อและอุดมการณ์ โดยใช้วิถีทางมายาคติที่ใช้ความคุ้นชินเพื่อสร้างความเชื่อชุดใดชุดหนึ่งขึ้น

มาเพื่อสร้างเรื่องเล่า (narrative) บางเรื่องต่อ ๆ กันมา จนมันกลายเป็น myth ที่แทบไม่มีใครรู้ตัว หรือตั้งข้อสงสัยได้เลย "มายาคติจึงมีอำนาจ" ในการกระทำให้เกิดความเชื่อห่มุ่ ซึ่งสร้างความเชื่อชุดต่าง ๆ ขึ้นมา และอำนาจนั้นจะยังคงอยู่ตราบที่ความเชื่อชุดใหม่ยังสถาปนาตัวเองขึ้นมาไม่ได้และคนในสังคมยังคงอยู่กับมายาคติชุดเดิม ๆ

ภาพที่ 2.2 Mythologies cover by Roland Barthes

(<https://www.goodreads.com/book/show/51715.Mythologies>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ข้อมูลทางศิลปะ

2.3.1 ภาพหุ่นนิ่ง (still-life)

ภาพหุ่นนิ่งตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง ภาพวาดหรือภาพถ่ายของสิ่งที่ไม่เคลื่อนไหวว่าภาพหุ่นนิ่ง เราพบว่าประวัติศาสตร์ของหุ่นนิ่งย้อนไปได้เป็นพันปีจากหลักฐานภาพวาดที่ยังคงหลงเหลืออยู่ ภาพหุ่นนิ่งเป็นหนึ่งในภาพวาดที่ศิลปินนิยมวาด หากนับตามลำดับการแบ่งลำดับชั้น (hierarchy of genres) ในช่วงศตวรรษที่ 17 จากสถาบันทางศิลปะในฝรั่งเศสเราจะพบว่าภาพหุ่นนิ่งถูกจัดลำดับให้อยู่ล่างสุดของลำดับชั้น โดยนับจากภาพวาดเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ภาพวาดบุคคล ภาพวาดชีวิตประจำวัน ภาพวิว และภาพสัตว์ แต่หลังจากศตวรรษที่ 17 เป็นต้นมา บทบาทของภาพวาดหุ่นนิ่งก็เปลี่ยนแปลงไปตามเวลา แม้จะมีบทบาทมากขึ้น แต่ก็ยังไม่อาจเทียบลำดับชั้นกับภาพวาดคนได้อยู่ดี เนื่องด้วยข้าพเจ้าได้ใช้ภาพหุ่นนิ่งเป็นสื่อในการแสดงออกทางความคิด จึงเห็นสมควรในการสำรวจตรวจตราเข้าไปในประวัติศาสตร์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และเห็นการเปลี่ยนแปลงไปตามลำดับชั้นในพัฒนาการที่เป็นไปตามประวัติศาสตร์ศิลปะเพื่อใช้ในการนำมาเปรียบเทียบกับวิธีการสร้างผลงาน ทั้งความเหมือนและความแตกต่างที่เกิดขึ้น

ภาพหุ่นนิ่งสามารถแบ่งได้คร่าวๆ ในสองลักษณะ คือสิ่งของที่มาจากธรรมชาติ และสิ่งของที่มาจากมนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น มองย้อนไปในประวัติศาสตร์หุ่นนิ่งในทางศิลปะก็พบเพียงแค่สองสิ่งนี้ ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างหุ่นนิ่งที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์เฉพาะช่วงที่มีความสำคัญ ในการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ (paradigm) ทางความคิด และมีความสัมพันธ์กับงานของข้าพเจ้า ในทางประวัติศาสตร์ศิลปะอันยาวนาน ความเป็นหุ่นนิ่งมีทั้งแบบที่นำเสนอความเป็นจริงของโลกแห่งวัตถุตามตาเห็น และในแบบที่ใช้หุ่นนิ่งเป็นสื่อเพื่อนำไปสู่ความหมายอื่นในเชิงอุปมาอุปไมย เช่น นำมาใช้ในความหมายของความไม่ยั่งยืน ความไร้แก่นสารของชีวิต โดยการนำหุ่นนิ่งมาเปรียบเทียบกับความหมายอื่น และในบางครั้งศิลปินก็ใช้งานหุ่นนิ่งแสดงความหมายในเชิงการเมืองการปกครอง โดยศิลปินใช้ความเป็นหุ่นนิ่งเพื่อชุกซ่อนความหมายในเชิงสัญลักษณ์เพื่อสื่อสาร ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างภาพหุ่นนิ่งในประวัติศาสตร์ที่มีสาระเกี่ยวข้องกับงานของตนเอง เช่นในทางรูปแบบที่ใช้ และในทางประเด็นเนื้อหาเรื่องราว รวม ทั้งหมด 9 ภาพ ดังต่อไปนี้

ในยุคเรอเนซองส์ (Renaissance) อันเป็นยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ มีศิลปินอย่าง Miss Memling จิตรกรชาวเยอรมันที่มีชีวิตอยู่ในช่วงระหว่างปี ค.ศ.1430-1494 ที่วาดภาพหุ่นนิ่งที่มีนัยยะทางศาสนา เขาวาดภาพ Vase of Flowers (1480) เป็นภาพแจกันดอกไม้โอิตาลีขนาดเล็กที่วางอยู่บนพรมจากตะวันออก ในแจกันมีช่อดอกกลิลี ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แห่งความบริสุทธิ์ เป็นดอกไม้ ประจำตัวแม่พระกลิลีใช้เป็นเครื่องหมายของนักบุญพรหมจารีมาแต่ดั้งเดิม และดอกไม้ไธริส ก็มี ความหมายของแม่พระซึ่งมีความหมายแห่งความโศกเศร้าของเธอที่มีต่อพระทรมาน การเกิดและความตายของพระคริสต์ ตรงกลางแจกันมีอักษรย่อของพระคริสต์ และบริเวณเงาด้านหลังแจกันฝั่งซ้ายมีภาพชายกำลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อิทธิพลซ่อนอยู่ในเงามืด ซึ่งต้องอาศัยการสังเกตเป็นอย่างมากในระยะใกล้ สัญลักษณ์เหล่านี้ถูกใช้ในเชิงศาสนาโดยศิลปินในยุคนั้นได้อย่างน่าทึ่งมาก

ภาพที่ 2.3 Hans Memling (1430-1494) Vase of flowers, 1480,

Musco Thyssen-Bornemisza, Madrid. Accessed March 15, 2016, available from <http://www.wga.hu/frames-e.html?/html/m/memling>

ในปี 1593 จิตรกรอย่างคาราวักโจ (Caravaggio) ได้ใช้แบบจากเพื่อนที่ชื่อ มาริโอ อันนีตี จิตรกรชาวซิซิลี มาเป็นแบบวาดภาพคนและผลไม้ในตะกร้า ชื่อภาพ Boy with a Basket of Fruit (1593) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความงามของวัตถุในแบบตามความเป็นจริง เป็นการสะท้อนถึงความเป็นจริงที่ไม่ใช่ความงามตามแบบอุดมคติ ภาพผลไม้ในภาพวาดนั้นมีจุดต่าง ใบองุ่นมีใบที่เหี่ยวและมีเชื้อรา คาราวักโจ บรรจงใส่ทุกตำหนิแม้แต่รอยขีด เขาจึงเป็นคนแรก ๆ ที่แสดงสัจจะตามธรรมชาติให้ปรากฏออกมาในภาพหุ่นนิ่งของเขา และผลงานของคาราวักโจ ก็ให้อิทธิพลไปสู่ศิลปินทั่วยุโรป โดยเฉพาะศิลปินเนเธอร์แลนด์ หรือกลุ่มฟลานเดอร์ (Flanders) ทำให้เกิดภาพวาดแบบแวนิตัส (Vanitas) ขึ้นมาในช่วง ศ.ต.ที่ 16-17 ในยุโรป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.4 Caravaggio, Boy with a Basket of Fruit, 1593, Oil on canvas, 67 cm x 53 cm. Galleria Borghese, Rome. Accessed March 17, 2016, available from https://en.wikipedia.org/wiki/Boy_with_a_Basket_of_Fruit

เป็นผลงานของ เจคอบ เดอ เกลยีน (Jacob de Gheyn II) ศิลปินชาวดัตช์ ในศ.ต.ที่ 16 - 17 จิตรกรในกลุ่มแฟนิทส์ ซึ่งเป็นแนวที่วาดสิ่งของเพื่อนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความไม่ยั่งยืนแห่งชีวิต และสรรพสิ่ง โดยใช้วิธีเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปไมย โดยมักจะใช้สิ่งของสองกลุ่ม ได้แก่ สิ่งของที่มีคุณค่าในทางโลกได้แก่ทรัพย์สินเงินทอง เหริยญตรา และลาภยศ กับสิ่งที่แสดงถึงความไม่แน่นอน เช่น เทียนที่ดับ ฟองสบู่ที่บางเบา นาฬิกาทรายที่ทรายร่วงหล่นจนหมด ดอกไม้ที่แห้งเหี่ยว และกะโหลกมนุษย์ อันหมายถึงเวลาที่ผ่านไปอย่างไม่มีวันกลับ และความตายรอคนทุกคนอยู่ในภาพนี้เราจะเห็นภาษาลาตินที่ด้านบนของภาพเป็นคำว่า HVMANA VANA มีความหมายว่า ความไร้แก่นสารของมนุษย์ มุมซ้ายและขวาปรากฏนักปราชญ์ เดโมคลีตัส กำลังหัวเราะ กับ เฮรา เสมิด้ส ที่กำลังร้องไห้ นักปราชญ์ทั้งสองต่างชี้นิ้วมาที่ฟองใสตรงกลางภาพ ที่เป็นสิ่งที่มีความไม่แน่นอนเพราะสลายได้ในเวลาไม่นาน เราพบว่า ผลงานแฟนิทส์ใช้สัญลักษณ์หนึ่งเพื่อนำไปอีกสู่ความหมายหนึ่ง ในลักษณะอุปลักษณ์ (metaphor) คล้ายสุภาษิตที่คอยตักเตือนคนให้เข้าใจในธรรมชาติแห่งชีวิต ด้วยวิธีการที่น่าสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.5 Jacques de Gheyn II, Vanitas Still Life, Oil on wood, (Netherlandish, 1565-1629), The Metropolitan Museum of Art, New York. Accessed March 17, 2016, available from <http://www.metmuseum.org/toah/works-of-art/1974.1/>

ผลงานของศิลปินเซอร์เรียลิสต์ชาวเบลเยียม เรอเน มากิริตต์ (Rene Magritte) มากิริตต์สร้างผลงานที่ชั่ววูตุม่าสื่อความคิดค่อนข้างมาก ภายในผลงานเขามักมีวัตถุสิ่งของ หรือคนกับพื้นหลังในลักษณะแปลกประหลาด เนื่องมาจากการที่มากิริตต์เข้าร่วมกลุ่มกับองเดร เบรตง ผู้สร้างแนวคิดเซอร์เรียลิสต์ อันเป็นช่วงระหว่างหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 และก่อนถึงสงครามโลก ครั้งที่ 2 แนวคิดแบบปฏิฐานนิยมว่าด้วยความจริงและเหตุผลได้ถูกปฏิเสธ เซอเรียลิสต์ ต่อด้านความจริง และค้นหาความจริงที่มาจากจิตใต้สำนึกซึ่งพบว่ามันถูกเก็บไว้ในโลกของความฝัน ลักษณะของผลงานจึงมีลักษณะของโลกที่แปลกประหลาด หรือใช้ความบังเอิญความผิดที่ผิดทางมาสร้างเป็นผลงาน เพื่อให้เกิดสำนึกใหม่ทางจินตนาการผลงานชิ้นที่ยกขึ้นมานี้มีชื่อว่า การทรยศของภาพ (The Treachery of Images) วาดขึ้นในปี ค.ศ. 1928 มากิริตต์วาดเป็นภาพไปป์แบบเหมือนจริงบน พื้นหลังเรียบโทนสีอ่อน มีแค่ตัวอักษรทางด้านล่างเขียนว่า Ceci n'est pas une pipe. แปลว่า นี่ไม่ใช่ ไปป์ (This is not a pipe.) เพราะความหมายในภาพนี้ไม่ใช่ “ไปป์” แต่เป็นแค่ “ภาพไปป์” มากิริตต์ ใช้รูปแบบที่เรียบง่ายนำไปสู่โลกปฏิทรรศน์ ซึ่งทำลายความคาดหวังและในท้ายที่สุดก็ตั้งคำถามเชิงปรัชญาต่อธรรมชาติแห่งการดำรงอยู่และความเป็นจริง” งานของเขาเล่นกับความคิดและการรับรู้ของคนดู ซึ่งขยายขอบเขตของจิตรกรรมหุ่นนิ่งให้ขยายออกไปสู่งานศิลปะเชิงแนวคิด (conceptual art) ได้เลยรวมทั้งผลงานศิลปะแนวอภิปรัชญา (metaphysical art) อีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.6 René Magritte, The Treachery of Images,

Oil on canvas, 60 x81 cm. Los Angeles County Museum of Art Accessed April 12, 2016, available from <http://www.newyorker.com/magazine/2013/09/23/strange-days>

ภาพสุดท้ายเป็นภาพหุ่นนิ่งในแนวไฮเปอร์เรียลลิซึม (Hyperrealism) เป็นการ ข้ามลอง ความเหมือนจริงของภาพถ่ายด้วยภาพวาดที่มีความละเอียดสูง กระแสศิลปะแนวนี้เกิดขึ้นในยุโรป และอเมริการาวปี ค.ศ. 2000 ก่อนหน้านั้นในอเมริกาตั้งแต่ช่วงปลายปี ค.ศ. 1960 จนถึงต้น ค.ศ. 1970 ศิลปะแนวโฟโต้เรียลลิซึม (Photorealism) มีบทบาทเป็นอย่างสูง ขั้นตอนการวาดเกิดจากการ ใช้กล้องถ่ายรูปถ่ายต้นแบบ และวาดอีกชั้นอีกทีจากภาพถ่ายนั้นด้วยฝีมือที่มีความละเอียดสูง สิ่ง ที่สะท้อนออกมาคือทัศนคติที่มีต่อกล้องถ่ายภาพที่ถูกผลิตขึ้นมาจากเทคโนโลยีในสมัยศตวรรษที่ 18 ผล ก็คือการหมดความหมายและคุณค่าของภาพวาด ศิลปินโฟโต้เรียลลิซึมจึงใจใช้มือในการถ่ายทอด ความเหมือนจริงให้ไม่แพ้กล้องถ่ายรูป หรืออาจมองในมุมที่ว่าภาพวาดได้กลายเป็นภาพถ่ายไปเลย

ส่วนศิลปะไฮเปอร์เรียลลิซึมนั้น เป็นการก้าวข้ามภาพถ่ายไปอีกขั้น เป็นพัฒนาการของ วิธีการวาดด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทั้งอุปกรณ์อย่างโปรเจคเตอร์หรือสไลด์ในการฉายภาพเพื่อร่าง โครงสร้าง เมื่อเทคโนโลยีพัฒนาขึ้น ระดับการวาดก็ก้าวขึ้นตามไปด้วย ภาพแบบไฮเปอร์เรียลลิซึม จึง เปรียบดังระบบความคมชัดล่าสุดของการพัฒนาในด้านเทคโนโลยีของภาพ (HD) ศิลปินได้ใส่ รายละเอียดต่าง ๆ ที่ปกติตาธรรมดาคนธรรมดาแทบมองไม่เห็นเช่นในการวาดคนเราจะเห็นรูขุมขน ร่องรอยต่าง ๆ บนผิวหนัง ขนตา และรายละเอียดต่าง ๆ ขนาดเล็กจนผู้ดูแทบจะแยกไม่ออกแล้วว่า เป็นภาพวาดหรือภาพถ่ายผลงานที่นำมาเป็นตัวอย่างคือศิลปินชาวอิตาลี ชื่อ โรเบอร์โต เบอร์นาดี (Roberto Bernardi) ผลงานที่เขาวาดเป็นวัตถุ เช่น ผลไม้ อาหาร ขนม เครื่องใช้ในครัวเรือน ที่มี ขนาดของภาพขนาดปานกลาง บางชิ้นมีขนาดเล็ก ภาพมีความคมชัดระดับสูงมาก มีลักษณะตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้นแบบภาพถ่ายทุกประการ เช่น ตัววัตถุด้านหน้ามีความชัดตามการปรับโฟกัสของกล้อง ส่วนพื้นหลังจะมีความเบลอซึ่งเบอร์นาดีก็วาดออกมาให้เบลอตามต้นแบบภาพถ่ายนั้น

มองในมุมที่ภาพถ่ายเคยทำให้ภาพวาดต้องหมดคุณค่าและความหมายไป แต่ศิลปินไฮเปอร์เรียลลิซึมกลับใช้ภาพถ่ายมาเป็นเครื่องมือในการใช้สร้างผลงานขึ้นมาให้มีความละเอียดเหนือภาพถ่ายขึ้นไปอีกขั้น จึงเป็นแนวคิดที่มีความย้อนแย้งในกันและกันระหว่างภาพถ่ายและภาพวาด ของศิลปินในรูปแบบนี้

ภาพที่ 2.7 Roberto Bernardi, CANDY RAINBOW,

Oil on canvas, 87 x 125 cm., 2010, Bernarducci Meisel Gallery. Accessed April 21, 2016, available from <http://twistedstifter.com/2013/02/hyperrealistic-still-life-paintings-by-roberto-bernardi>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 อิทธิพลจากประเด็นการใช้หุ่นนิ่งแบบอุปลักษณ์ของศิลปิน

2.4.1 นที อดุฤทธิ์

นที อดุฤทธิ์ เกิดเมื่อวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2513 ที่กรุงเทพฯ และจบศิลปบัณฑิต สาขา ภาพพิมพ์ จากคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ที่มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปี พ.ศ. 2535 เขาจัดแสดงผลงาน และมีงานสะสมทั้งในเอเชียและยุโรปอย่างมากมาย งานของเขามีความโดดเด่น และชัดเจนขึ้นเรื่อย ๆ ตามจำนวนที่ทำงานทัศนคติที่ไม่เป็นไปตามขนบเท่าไร เช่น การทำงานศิลปะ เพื่อเป็นอาชีพ ซึ่งแปลว่าต้องขายงานศิลปะได้อย่างต่อเนื่องเพื่อเลี้ยงชีพ แต่อีกด้านกลับถูกสอนมาว่า งานศิลปะคือสิ่งที่สูงส่ง กลั่นออกมาจากจิตวิญญาณ ไม่ควรทำเพื่อมุ่งหวังในการค้าขาย จากกรอบคิด สองชุดที่ต่างกันทำให้เกิดประโยคสำคัญประโยคหนึ่งคือ “เมื่อไม่มีอาชีพ ก็จะไม่มีการรับ” ความหมาย ในที่นี้ให้ไว้คือ เมื่อไม่มีการมองว่างานศิลปะจะกลายเป็นอาชีพได้ มันก็จะไม่มีธุรกิจมารับ และ อาชีพนี้ก็จะไม่เกิดขึ้น รวมทั้งวิธีการทำงานในแบบมีอาชีพแบบต่างประเทศด้วย สิ่งนี้นับว่าเป็นวาท กรรมชุดใหญ่ในวงการศิลปะ มันไม่ได้มีความหมายว่าวาดรูปเพื่อเงิน แต่มันหมายถึงการทำให้ตัวเอง ทำงานอย่างมีอาชีพที่มีคุณภาพ แล้วอาชีพของศิลปินจะปรากฏขึ้นมาเอง

นทีทำงานอย่างหนักและต่อเนื่องตั้งแต่เรียนจบในปี พ.ศ. 2535 เขาเริ่มสร้างผลงานด้วยวิธี ทางจิตรกรรม แต่อิงพื้นฐานกระบวนการทางภาพพิมพ์ คือการทำงานอย่างมีระบบ และเข้าใจในวัสดุ อุปกรณ์ทุกชนิดที่ใช้ ทำให้มีส่วนให้ผลงานของเขามีคุณภาพขึ้นเรื่อย ๆ ประกอบกับความสนใจใน ประวัติศาสตร์ศิลปะ ประวัติศาสตร์ทั่วไป ปรัชญา ทำให้งานของเขาเปลี่ยนแปลงมาสู่ความลงตัว และมีเอกลักษณ์ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2000 เป็นต้นมา

กระบวนการทางความคิดของนทีคือการย้อนกลับไปสำรวจในสิ่งที่ตัวเองทำ โดยเริ่มตั้ง คำถามกับความเป็นจิตรกรรม รวมถึงแนวความคิด และเนื้อหาจากจุดเริ่มต้นใหม่อีกครั้ง สิ่งที่เขา ค้นพบคือ ภาษาภาพหรือไวยากรณ์ซึ่งเป็นบุคลิกและลักษณะภายในภาพ ที่ทำให้ภาพวาดต่างจาก ภาพถ่าย หรือภาพพิมพ์ที่ทดลองมาหลายอย่าง แต่ผลงานที่มีชื่อเสียงมาจากชุดงานที่เริ่มแสดงช่วง พ.ศ. 2549 รูปแบบที่เห็นคือตัวภาพกับพื้นหลังที่แยกจากกันอย่างสิ้นเชิง รวมทั้งการใช้แสงอย่าง เฉพาะเจาะจง อันเป็นวิธีเดียวกันกับวิธีการใช้แสงของคาราวาจิโอ ศิลปินในยุคบาโรค ซึ่งวิธีการแบบนี้ เป็นเอกลักษณ์ของนที งานที่ประสบความสำเร็จจนมีคนดูล้นห้องออกมาได้แก่การแสดงผลงานในปี พ.ศ. 2556 ที่ ณ หอศิลป์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตกล้วยน้ำไท ในชื่อ Illustration Of The Crisis

ผลงานชุดนี้มีทั้งหมดเกือบ 70 ชิ้น แต่ถูกนำมาแสดงส่วนหนึ่งในหอศิลป์ แรงดลใจมาจาก วิกฤตการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 จนถึงช่วงปี พ.ศ. 2553 ซึ่งทำให้เกิดความ แดกแยกทางความคิดของคนในสังคมเป็นอย่างมาก ทุกสิ่งรอบตัวกลายเป็นสัญลักษณ์ ประกอบกับสื่อ ทางโซเชียลมีเดีย ทำให้ข่าวสารต่าง ๆ จำนวนมากถูกแพร่กระจายไปได้อย่างรวดเร็วจนคนขาดการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลั่นกรอง วิเคราะห์ถึงต้นขั้วข้อมูล ซึ่งเมื่อจะเอ่ยถึงเรื่องราวที่ละเอียดอ่อนเช่นนี้ วิธีการที่ดีที่สุดก็คือ การใช้สัญลักษณ์แทนค่า นที่มีความแม่นยำและแหลมคมในการเลือกใช้สัญลักษณ์แต่ละชนิด จากสิ่งของรอบตัวในการนำมาสร้างเป็นผลงานจิตรกรรม สิ่งของที่เขานำมาใช้มักจะมีขนาดที่ถูกขยายให้ใหญ่ มีกำลังในการปะทะกับผู้ดู เช่น ฟันปลอม ตุ๊กตาทหาร หรือชิ้นส่วนทางกายวิภาคมนุษย์จำลอง การแพทย์ที่ใช้เป็นอุปกรณ์ใช้สอน การตีความงานของนที่ไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะสัญลักษณ์ หรือสัญลักษณ์นั้น เป็นสิ่งส่วนตัวทางความคิดของศิลปิน แต่เราอาจพออนุมานได้จากตัวภาพและชื่อของผลงาน ก็จะพอเห็นเขาลางของความหมายได้บ้าง ซึ่งวิธีการอุปลักษณ์ก็เป็นวิธีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และผู้ชมมีสิทธิที่จะตีความไปตามประสบการณ์ของตนเอง

ผลงานสองชิ้นที่นำมาเป็นตัวอย่าง ภาพแรกชื่อว่า Propaganda parakeet no.2 (2010) ในภาพเราจะเห็นวัตถุสามชิ้น คือ โมเดลนกแก้วสองตัว กับชิ้นส่วนทางกายวิภาครูปหูและโครงสร้างภายในของหู ดูจากชื่อภาพ และตัวภาพ รูปสัญลักษณ์ไม่สามารถถอดความนัยได้เลย เพราะกล่าวแบบปกติได้ว่า คือชิ้นส่วนวัตถุสามชิ้นวางไว้ในความมืด แต่ถ้าใช้หลักความหมายสัญลักษณ์เข้ามาตีความ จะมองได้ว่า นกสองตัวนี้กำลังเป่าหูหรือใช้การโฆษณาชวนเชื่อ เพื่อเป่าประสงค์บางอย่าง ซึ่งอาจเป็นผลในทางการเมือง มีสัญลักษณ์อื่นที่ต้องสังเกต เช่น สีของนก ตำแหน่งการวางวัตถุ รอยใต้ตานก รวมไปถึงบรรยากาศที่มืดทึบที่ตัดกันกับวัตถุสัญลักษณ์นั้น

ภาพที่ 2.8 Natee Utarit, propaganda parakeet no.2, Oil on linen, 170 x 150 cm.

2010. Accessed April 26, 2016, available from <https://www.pinterest.com/pin/346988346264384062>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่สองชื่อว่า Candle Light (2012) ในภาพนี้มีวัตถุอยู่ห้าชิ้น ได้แก่ชิ้นกระดูกซี่โครงกับกระดูกแขน เข็มเทียนรูปคนโลหะ แปรงขัดรองเท้า รองเท้าหนึ่งปลายงอน และเปียโนจำลองหลังเล็กหนึ่งหลัง เราแทบจะตีความอะไรไม่ได้เลยจากภาพนี้ ชื่อภาพคือ แสงเทียน แต่มีเข็เทียนที่ยังไม่ได้จุด แปรงขัดรองเท้าที่ดูแตกต่างและขัดแย้งกับกับรองเท้ามัก และโครงกระดูกที่ไม่เป็นระเบียบวางไขว้ไปมานับแล้วได้แปดชิ้น และสุดท้ายเปียโนหลังเล็กที่ถูกวางไว้ด้านหลังจนเกือบจะกลืนไปกับพื้นหลัง สิ่งที่น่าสนใจได้ทำคือการใช้วิธีอุปลักษณ์ จากความหมายสิ่งหนึ่งไปสู่อีกสิ่งหนึ่ง ส่วนผู้ดูก็ทำได้เพียงตีความและค้นหาหัยยะของสารที่ปรากฏอยู่ภายในภาพ ซึ่งเป็นอิสระจากความคิดศิลปินได้อย่างตามต้องการ เพราะหน้าที่ของศิลปินคือการสร้างผลงานศิลปะ ส่วนผู้ดูก็ค้นหาความหมายหรือจะชื่นชมในความงามในแบบเหมือนจริงหรือในแง่การจัดองค์ประกอบก็ได้เพราะหน้าที่ศิลปินหมดลงตั้งแต่วาดภาพชิ้นนั้นเสร็จแล้ว

ภาพที่ 2.9 Natee Utarit, Candle Light, Oil on linen, 160 x 140 cm. 2012

Accessed April 26, 2016, available from <https://www.mutualart.com/Artwork/CANDLE-LIGHT/0CDF3A427584152A>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิลปินคนสุดท้าย ข้าพเจ้าขอตีความกรอบคิดของหุ่นนิ่งในแง่ตัววัตถุที่ถูกนำมาสร้างเป็นผลงานศิลปะ หุ่นนิ่งในที่นี้จึงเป็นวัตถุจริงที่ศิลปินได้นำมาใช้เพื่อสร้างเป็นผลงาน Site - specific installation คือศิลปิน อ้าย เว่ย เว่ย ที่สร้างผลงานเพื่อวิพากษ์วิจารณ์อำนาจที่ครอบคลุมสังคมที่ศิลปินอาศัยอยู่

2.4.2 อ้าย เว่ย เว่ย (Ai Wei Wei)

อ้าย เว่ย เว่ย เกิดเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม ค.ศ. 1957 ที่ปักกิ่ง ประเทศจีน บิดาของเขา อ้าย ชิง เป็นนักเคลื่อนไหวฝ่ายขวาและกวี และถูกคุมขังที่ค่ายกักกันด้วยเหตุผลทางการเมืองในยุครัฐบาลเหมา เจ๋อตุง อ้ายไปอาศัยอยู่ที่นิวยอร์ก ระหว่างปี ค.ศ. 1981-1993 ผลงานของเขาหลากหลายมาก ๆ ในการใช้วัสดุ อ้ายใช้วัสดุนำมาสร้างเป็นโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม หรือใช้วัตถุทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรม ใช้ภาพถ่าย ใช้พอร์ซเลน (porcelain) ใช้คนจริง รวมทั้งแม้แต่ลูกบอล แต่ที่สำคัญและมีผลต่อตัวเขามากที่สุดคือ งานของเขาวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลจีน เพื่อเปิดพื้นที่ทางเสรีภาพ และสิทธิมนุษยชน ผลงานที่จะนำมายกตัวอย่างมีสองชิ้น ชิ้นแรกอ้ายใช้วัตถุทางวัฒนธรรมคือ แจกันสมัยราชวงศ์ฮั่น อายุ 2000 ปี อ้ายนำมาทาสีใหม่ ชูสีสดๆเคลือบ ใช้สีพลาสติก หรือสีอุตสาหกรรม วาดลวดลายวัฒนธรรมอเมริกันอย่าง โคคาโคล่าใส่ลงไป มันเป็นการ recreate วัตถุให้เป็นงานชิ้นใหม่ มีนักวิจารณ์เสียดายและวิจารณ์เขา แต่มองในอีกมุมหนึ่ง ในช่วงการปฏิวัติวัฒนธรรมจีน แจกันเหล่านี้ก็ถูกทำลายเป็นจำนวนมากเช่นกัน อ้ายทำให้แจกันราชวงศ์ฮั่นกลายเป็น ของวัตถุธรรมดาในรูปแบบใหม่ ทำให้ต้องตีความตามความหมายทางประวัติศาสตร์ ยังไม่นับการปล่อยแจกันจากมือให้หล่นแตกแบบของไร้ค่าแล้วบันทึกเป็นภาพนิ่งไว้ จนทำให้ศิลปินท้องถิ่นชาวโดมินิกันท่อม แจกันของอ้ายตาม จนเป็นข่าวไปทั่วโลก

อ้ายฉลาดในการใช้วัตถุที่มีความหมายสัญลักษณ์มาใช้เพื่อวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล วัตถุที่อ้ายใช้บ่อยก็คือ พอร์ซเลน เขาใช้พอร์ซเลนมาปั้นเป็นเมล็ดทานตะวัน แต่ละเม็ดจะไม่เหมือนกัน ทำมาจากแรงงานชาวจีนจากเมืองจินเต๋อเจิ้น ซึ่งมีชื่อเรื่องเครื่องปั้นดินเผา ค่อยๆลงสี และเข้าเตาเผา จนได้เมล็ดทานตะวันพอร์ซเลนกว่า 100 ล้านเม็ด จากนั้นจึงนำไปแสดงที่ Tate Modern ในลอนดอนจนเต็มพื้นที่กว่า 1,000 ตารางเมตร เมล็ดทานตะวันคือความหมายของความหวัง เป็นของกินเล่นยามว่าง และเปรียบไปได้ถึงช่วงปฏิวัติวัฒนธรรมที่ท่านประธานเหมาเปรียบตั้งแสงดวงอาทิตย์ และประชาชนเป็นแค่เมล็ดทานตะวัน อีกด้านหนึ่งก็มีความหมายในแง่ความสำคัญในความเป็นมนุษย์ ที่ยังมีอำนาจใดๆในการต่อรองได้อีกหรือไม่ ตัวตนยังมีความสำคัญอยู่หรือ งานชิ้นนี้ให้คนสามารถเดินเข้าไปเหยียบย่ำ ทำอะไรก็ได้ ซึ่งก็มีนัยยะทางการเมืองในการโดนเหยียบย่ำโดยคนตะวันตก แต่ขณะเดียวกัน อ้ายซึ่งเป็นคนจีนก็สามารถนำผลงานมาแสดงได้ถึงยุโรปซึ่งอาจมองเกี่ยวกับระบบอุตสาหกรรมที่ทางตะวันตก ยังคงต้องพึ่งพาแรงงานราคาถูกจากทางตะวันออกอยู่ดี

สัญลักษณ์ของอ้ายทั้งแจกัน และเมล็ดพอร์ซเลนรูปเมล็ดทานตะวัน ล้วนมีความหมายในทางการเมืองที่ต้องตีความ รวมไปถึงวัตถุอื่น ๆ ด้วยที่ไม่ได้ยกมาเป็นตัวอย่างในที่นี้ ศิลปะและการเมืองไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาจถูกแยกออกจากกันได้ ทรายที่ศิลปินยังต้องใช้พลังการเคลื่อนไหวของสังคมในการสร้างสรรค์ศิลปะ ในขณะที่ศิลปินเองกำลังเรียกร้องอิสรภาพจากประเทศที่เป็นสาธารณรัฐ ประเทศที่เรียกตัวเองว่าเป็นประชาธิปไตยแต่มีบทบาทในการเซ็นเซอร์และปิดกั้นข้อมูลข่าวสาร สิ่งนี้ควรเป็นสิ่งที่ศิลปินควรร่วมกันเรียกร้องถึงอิสรภาพมากกว่ายอมจำนน เพื่อบอกว่าเรามีสันติภาพจากการปรองดองอันเป็นมายาคติ ที่รัฐได้พยายามสร้างมาตลอด ศิลปินจึงไม่ได้ทำงานเพื่อปากท้องและสร้างภาพแต่อย่างเดียว แต่มันคือการทำงานเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมที่เป็นอยู่ ซึ่งนั่นคือเสรีภาพที่แท้จริงที่รอการปลดปล่อยให้เป็นอิสระ

ภาพที่ 2.10 Ai Wei Wei, Colored vase & Dropping vase, Nine Han Dynasty vases and industrial paint, 2010. Accessed April 30, 2016, available from <http://www.nytimes.com/2014/02/18/arts/design/ai-weiwei-vasedestroyed-by-protester-at-miami-museum.html>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.11 Ai Wei Wei, The Unilever Series: Ai Weiwei: Sunflower Seeds, Tate Modern, 2010. Accessed April 30, 2016, available from <http://www.tate.org.uk/whats-on/tate-modern/exhibition/unileverseries-ai-weiwei-sunflower-seeds>

2.5 บทสรุปการทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมเป็นการทบทวนในสองส่วนด้วยกัน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่งการกลับไปค้นหาสิ่งที่เป็นฐานทางความคิดทางทฤษฎีซึ่งเป็นแนวทางในการนำมาใช้ศึกษาประเด็นมายาคติ และประเด็นอำนาจในทางสังคมซึ่งนักปรัชญาทางสังคมศาสตร์ได้พิจารณาผ่านสิ่งที่เกิดขึ้นในบริบทของสังคมตนเอง และข้าพเจ้าได้นำทฤษฎีที่ได้กล่าวถึงมาปรับใช้และทำการอ่านสิ่งที่เกิดขึ้นในบริบทของสังคมไทย และส่วนที่สองการค้นคว้าข้อมูลของภาพหุ่นนิ่งในอดีตประเด็นการใช้ภาพแทนในการนำเสนอความจริงและการใช้วิธีการอุปถัมภ์ผ่านวัตถุสิ่งของในภาพหุ่นนิ่งของจิตรกรรมในอดีต

จากการได้ ค้นคว้า ศึกษา และวิเคราะห์ผลงานศิลปป็นทั้งในอดีต และปัจจุบันซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของผลงานของข้าพเจ้าในเรื่องอำนาจ ผ่านทางมายาคติที่แพร่กระจายอยู่ในสังคม ทำให้ข้าพเจ้าได้เปิดกว้างทางความคิดและมุมมองที่มีต่อเทคนิค และวิธีการที่ศิลปป็นทั้งหลายได้ใช้เป็นวิธีการในการแสดงออก อันมีหลากหลายวิธีการ และหลากหลายวัสดุที่ถูกเลือกนำมาใช้ รวมทั้งจุดประสงค์ของศิลปป็นในแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างกัน อันจะทำให้ผลงานของข้าพเจ้ามีความชัดเจนในทางเนื้อหาและการเลือกใช้วัตถุสัญลักษณ์ได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้าพบวิธีการบางวิธีในระหว่างการเขียนวิเคราะห์ อันเป็นการเปิดกว้างทางความคิด และวิธีในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ การได้ศึกษา ทบทวน ทำให้ข้าพเจ้าได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาเปรียบเทียบ เพื่อค้นหาข้อเหมือนและข้อที่แตกต่าง เป็นการพัฒนาทั้งผลงานและความคิด ในหัวข้อ “มายาคติของอำนาจนิยมในสังคมไทย” ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

ขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน

ผลงานศิลปะเป็นสิ่งที่เดินควบคู่ไปกับประวัติศาสตร์ความคิดของมนุษย์นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มนุษย์ใช้ผลงานศิลปะเป็นหนึ่งในเครื่องมือทางการสื่อสารที่ทรงประสิทธิภาพที่สุด ผลงานศิลปะสามารถบอกเล่าเรื่องราว ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของศิลปินที่มีต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ออกมาในรูปแบบของภาษาภาพ (Visual Language) ซึ่งเป็นระบบสัญลักษณ์หนึ่งของการรับรู้ ข้าพเจ้าจึงใช้ผลงานศิลปะเป็นสื่อกลางในการตั้งคำถามถึงสถานะของมนุษย์ในสังคมที่ตกอยู่ภายใต้วาทกรรมและชุดมายาคติขนาดใหญ่ที่ปะทะกันตลอดเวลา

เนื่องจากเนื้อหาในผลงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้ามีแนวคิดเกี่ยวกับการแสดงให้เห็นถึงอำนาจของมายาคติทางความเชื่อ โดยใช้วัสดุสำเร็จรูป (Ready – made) ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันในการสื่อความหมายผ่านวิธีการแบบอุปมาอุปไมย (Metaphor) ในรูปแบบเหมือนจริง (Realistic) เพื่อทำความเข้าใจในภาพเบื้องต้นและนำไปสู่การตีความสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในประเด็นที่ลึกซึ้งต่อไปของผู้ชม และเป้าหมายที่สำคัญที่สุดคือการกระตุ้นสังคมไทยได้ตระหนักถึงประเด็นของความจริงต่าง ๆ ที่ปรากฏ เกี่ยวกับสิ่งที่เห็นและสิ่งที่เป็นอย่างซึ่งอาจมีความหมายในการตีความที่แตกต่างกัน ข้าพเจ้าจึงได้แบ่งขั้นตอนการสร้างสรรค์ออกเป็น 3 กระบวนการ ดังนี้

- 3.1 กระบวนการก่อนการสร้างสรรค์ (Pre-Production)
- 3.2 กระบวนการสร้างสรรค์ (Production)
- 3.3 กระบวนการหลังการสร้างสรรค์ (Post-Production)

3.1 กระบวนการก่อนการสร้างสรรค์ (Pre-Production)

3.1.1 การสำรวจความเชื่อผ่านการปลูกฝังทางความคิด

ข้าพเจ้าได้ทำการสำรวจความเชื่อผ่านการปลูกฝังทางความคิดจากกระทำของมนุษย์ร่วมสังคมเดียวกัน ที่สามารถสะท้อนความคิดและทัศนคติโดยรวมในสังคมนั้นได้ในขณะที่โลกสมัยใหม่ใช้หลักและผล (rational) เป็นสิ่งขับเคลื่อนทางความคิดแต่ในสังคมไทยมีความเหลื่อมล้ำทางความคิด ในขณะที่เดียวกันก็ยังคงรักษาขนบธรรมเนียมเดิม พร้อมทั้งเปิดรับวัฒนธรรมสมัยใหม่จากทางตะวันตก อินเดีย และเอเชียอาคเนย์ เข้ามาผสมผสานเป็นประเด็นความเชื่อความศรัทธาและความเป็นวิทยาศาสตร์ไว้ด้วยกันโดยไม่ได้มีการแบ่งแยกความคิด เราอาจจะเห็นผู้คนที่มีการศึกษาสูงหรือเด็กรุ่นใหม่ที่เคยโตมาในยุคปัจจุบันที่สามารถใช้โซเชียลมีเดียได้อย่างคล่องแคล่ว แต่ในทางตรงกันข้าม เด็กวัยรุ่นบางคนก็มีคำถามต่อปรากฏการณ์หลายสิ่งแต่ไม่สามารถตั้งคำถามนั้นต่อครูอาจารย์ที่สอนได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากความเกรงกลัวต่อระบบอำนาจในสถาบันการศึกษา ในขณะที่หลายคนกลัวพอที่จะลุกขึ้นมาตั้งคำถามแต่ก็ไม่มีพื้นที่ให้คำตอบต่อความคิดเห็นที่ต่างออกไป และอีกหลายคนก็ยังรู้สึกว้าวมองปัจจุบันเป็นสังคมที่ปกติดีไม่ได้มีสิ่งแปลกประหลาดแต่อย่างใด

การศึกษาการสั่งสอนการบอกเล่าและการปลูกฝังให้เชื่อและศรัทธาในสิ่งใดสิ่งหนึ่งของคนร่วมสมัย เป็นสังคมที่แตกต่างกันเชิงความจริงในรูปแบบที่รัฐสร้างขึ้นและก่อกำเนิดกลายเป็นความจริงตามกระแสหลัก ทำให้มีแนวโน้มที่ควรเชื่อได้มากกว่าความจริงอย่างอื่น ความคุ้นเคยและความน่าเชื่อถือของแหล่งที่มาทำให้มีส่วนสร้างความจริงให้กลายเป็นความจริงขึ้นมา และเมื่อความจริงกระแสหลักสถาปนาตัวเองขึ้นมาครอบงำความคิดของคนในสังคมส่วนใหญ่ มักจะสร้างสิ่งที่เป็นคู่ตรงข้ามขึ้นมา ยกตัวอย่างเรื่องความดีหรือคนดีที่มีความคิดต่างออกไปจากคนกลุ่มนี้ มักจะถูกผลักให้กลายเป็นคนที่ไม่ดี หรือเกิดความเชื่อต่อสังคมผ่านปรากฏการณ์ต่าง ๆ มากมาย ทั้งประสบการณ์จริงและสื่อโซเชียลมีเดีย เหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดจากการถูกครอบงำทางความคิดแบบนี้ เป็นความรุนแรงชนิดหนึ่งที่เราอาจไปละเมิดต่อผู้ที่มีความคิดเห็นที่ต่างออกไป จากความเชื่อทางสังคมของผู้ที่มีความคิดเห็นต่างกัน ทำให้เกิดการทำร้ายกันทั้งกาย วาจา และใจ ซึ่งเกิดจากความหลากหลายทางการคิดต่างหรือการคิดนอกกรอบ แต่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้เลยให้สังคมที่มีความจริงเพียงอย่างเดียว (absolute truth) ความจริงในแบบนี้ เรามักเรียกว่ามายาคติที่ถูกประกอบสร้างขึ้นทางสังคมให้เห็นความจริง

การสื่อสารเป็นช่องทางหนึ่งในการสร้างมายาคติให้กระจายไปสู่สังคม โดยการกระจายเสียงผ่านวิทยุในช่วงเวลาที่เหมาะสม การใช้ภาพและเนื้อหาผ่านโทรทัศน์ในช่วงเวลาต่าง ๆ การปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์และหนังสืออื่นในลักษณะการสร้างแผ่นป้ายจำนวนมากมายในพื้นที่เมืองเหล่านี้ล้วนส่งผลให้เกิดความเชื่ออันนำไปสู่การผลิตความจริงขึ้นมา เราต้องไม่ลืมว่าพื้นที่ของสื่อมวลชนเป็นพื้นที่มีอำนาจในการสร้างความเชื่อแก่คนในสังคม แต่สิ่งที่ทรงอำนาจที่สุดในการสร้างมายาคตินอกจากสื่อมวลชนแล้วก็คือสถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นพื้นที่ทรงอำนาจที่สุดในการสร้างความเชื่อให้แก่คนในสังคม เพราะสถาบันการศึกษาสามารถกุมอำนาจในการผลิตความรู้ ซึ่งความรู้มีบทบาทในการกำหนดความจริง ในขณะที่การปลูกฝังอุดมการณ์จากทางรัฐได้เริ่มต้นขึ้นในระดับชั้นปฐมวัยผ่านระบบการศึกษาและถูกพัฒนาขึ้นในความคิดจากวัยเด็กจนถูกส่งต่อผ่านการศึกษาระดับต่าง ๆ จึงมีความเป็นไปได้ที่ความเชื่อชุดหนึ่งถูกผลิตสร้างมาอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นความจริงในแบบมายาคติ

มายาคติเป็นสิ่งที่ครอบงำความจริง สามารถควบคุมความเชื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพกับคนทุกระดับชั้นในสังคม โดยไม่ขึ้นต่อกับตัวแปรด้านการศึกษาหรือความอาวุโสทางอายุ คล้ายการโฆษณาชวนเชื่อโดยใช้วิธีการบ่อนข้อมูลซ้ำ ๆ ให้เกิดความคุ้นชิน จากการควบคุมความจริงจนก่อให้เกิดเป็นความเหลื่อมล้ำ

3.1.2 อิทธิพลจากการศึกษากระบวนการสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะ Mindlessly Happy Subject ของ นาย วิทวัส ทองเขียว

ข้าพเจ้าได้ทำการศึกษาศึกษาการสำรวจวัตถุสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นวัตถุที่อยู่รอบตัวเราและมีความหมายขึ้นมาโดยวัตถุเหล่านั้น ก่อให้เกิดคุณค่าในเชิงเศรษฐกิจหรือคุณค่าในทางจิตใจ ล้วนเกิดขึ้นมาจากข้อตกลงร่วมกันของสังคมมนุษย์ การสืบทอดเงื่อนไขทางกาลเวลาที่เหมาะสมทำให้วัตถุเหล่านั้น กลายเป็นวัตถุทางสัญลักษณ์ที่เกิดจากการประกอบสร้างความหมายทางวัฒนธรรม จากการสำรวจในบ้านตัวอย่างจำนวนหนึ่งพบว่าการมีอยู่ของวัตถุเชิงสัญลักษณ์หลายชิ้นเกิดขึ้นมาจากการยอมรับในความหมายที่มีอยู่ในวัตถุเหล่านั้น ดังนั้น ตัวตนของมนุษย์และวัตถุที่มีอำนาจในทางสัญลักษณ์จึงเป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจจะหว่านสลัไปมา

กระบวนการสร้างสรรค์

ภาพที่ 3.1 ผลงาน ชื่อ “Mindlessly Happy [s]ubject”, จิตรกรรมสีน้ำมันบนลินิน,ขนาด 85 x 358 เซนติเมตร, ปีที่สร้าง 256

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระบวนการสร้างภาพร่างต้นแบบ

ภาพที่ 3.2 ภาพถ่ายต้นแบบวัตถุสัญลักษณ์รูปมนุษย์จำลอง

ภาพผลงานที่ข้าพเจ้านำมาศึกษาก่อนการสร้างสรรค์ เป็นภาพจิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าลินิน จำนวน 4 ชั้น แต่ละชั้นมีขนาด 85 x 145 เซนติเมตร นำมาจัดเรียงต่อกันในลักษณะแนวนอน มีช่องว่างระหว่างภาพขนาด 6 เซนติเมตร ภายในภาพถูกแบ่งออกเป็นสองส่วนอย่างชัดเจนคือภาพพื้นหลังและวัตถุที่อยู่ทางด้านหน้า ภาพวัตถุที่ปรากฏเป็นภาพตุ๊กตาโมเดลจำลองรูปคนสีขาวที่ใช้ในงานประดับตกแต่งสถาปัตยกรรมจำลองในท่งท่าที่แตกต่างกัน ภาพด้านซ้ายเป็นภาพตุ๊กตาผู้ชายสีขาวอยู่ในท่านั่งกอดอก ส่วนภาพตรงกลางซ้ายเป็นรูปตุ๊กตาผู้หญิงสีขาวซึ่งอยู่ในท่ายืนถือกระเป๋า และภาพตรงกลางขวาเป็นรูปตุ๊กตาผู้หญิงสีขาวอยู่ในท่ายืนสะพายกระเป๋าถือข้างลำตัว ส่วนภาพด้านขวาสุดนั้นเป็นภาพตุ๊กตาผู้ชายสีขาวอยู่ในท่ายืนมือล้วงกระเป๋า ซึ่งภาพตุ๊กตาคนทั้งสี่เป็นหุ่นจำลองของคนในยุคสมัยใหม่ มีการแต่งกายในลักษณะชุดทำงานและอยู่ในอริยาบทของมนุษย์โดยทั่วไป โดยมีฐานเป็นพลาสติกใสขนาดเล็ก พร้อมทั้งมีตุ๊กตาจำลอง 5 ตัว วางไว้ด้านบนในลักษณะเท่ากับจำนวนของภาพวาด

ตั้งนั้นการศึกษาก่อนการสร้างสรรค์นี้ ข้าพเจ้าจึงได้เอาวัตถุเชิงสัญลักษณ์ของผลงานชื่อ “Mindlessly Happy subject” มาใช้ประกอบสร้างผ่านกระบวนการทางศิลปะรูปแบบจิตรกรรม โดยประกอบไปด้วย ภาพพื้นหลังสีดำในสมัยกลาง ซึ่งสีดำสื่อถึงศาสตร์ของพวกแม่มด (black art) แต่โดยทั่วไปแล้ว สีดำมักสื่อถึงความโศกเศร้า ความเจ็บป่วย การปฏิเสธและความตาย แต่ในกรณีนี้ ข้าพเจ้าได้ใช้สีดำเพื่อสื่อถึงบรรยากาศแห่งความมืดและความลึกลับ

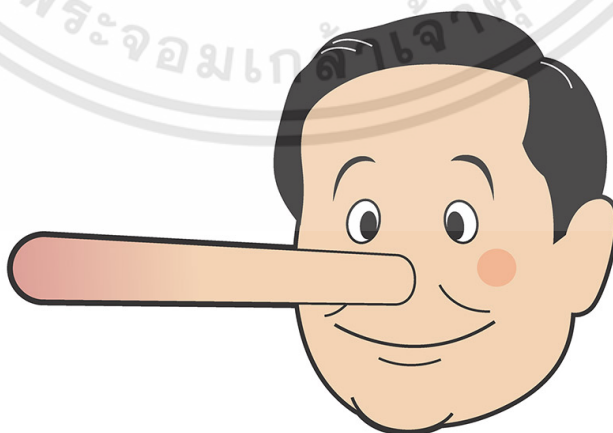
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.3 ข้อมูลภาพถ่าย

ข้าพเจ้าได้คัดเลือกภาพถ่ายส่วนหนึ่งจากหลายภาพที่ได้ศึกษา โดยพบเจอในระหว่างการเดินทางจากการใช้ชีวิตในสังคมไทยรวมถึงสืบค้นในสื่อทางสังคมออนไลน์ที่มีการแสดงความคิดเห็นแตกต่างจากพื้นที่สาธารณะแบบปกติ โดยเลือกภาพที่มีความหมายในการตีความและมีการแสดงถึงเรื่องราวในบริบทที่แตกต่างกันไป จากการนำสาระเรื่องมายาคติทางความเชื่อที่เป็นกระแสหลักที่เราควรตั้งคำถามต่อสิ่งคุ้นชินของความแตกต่างทางชนชั้นของคนในสังคม และความคิดเห็นในสังคมออนไลน์ต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยปัจจุบัน

ภาพที่ 3.3 โตไปไม่โกง (ที่มา : <https://twitter.com/hashtag/#โตไปไม่โกง>)

ภาพที่ 3.4 ภาพการ์ตูนล้อ ลุงตุ่มงูยาว (ที่มา : <https://www.sanook.com/news/7617850/>)
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รางวัลชนะเลิศ คุณสรณะ เรืองวิทยากุล
ชื่อภาพ สะท้อน แยกราชประสงค์

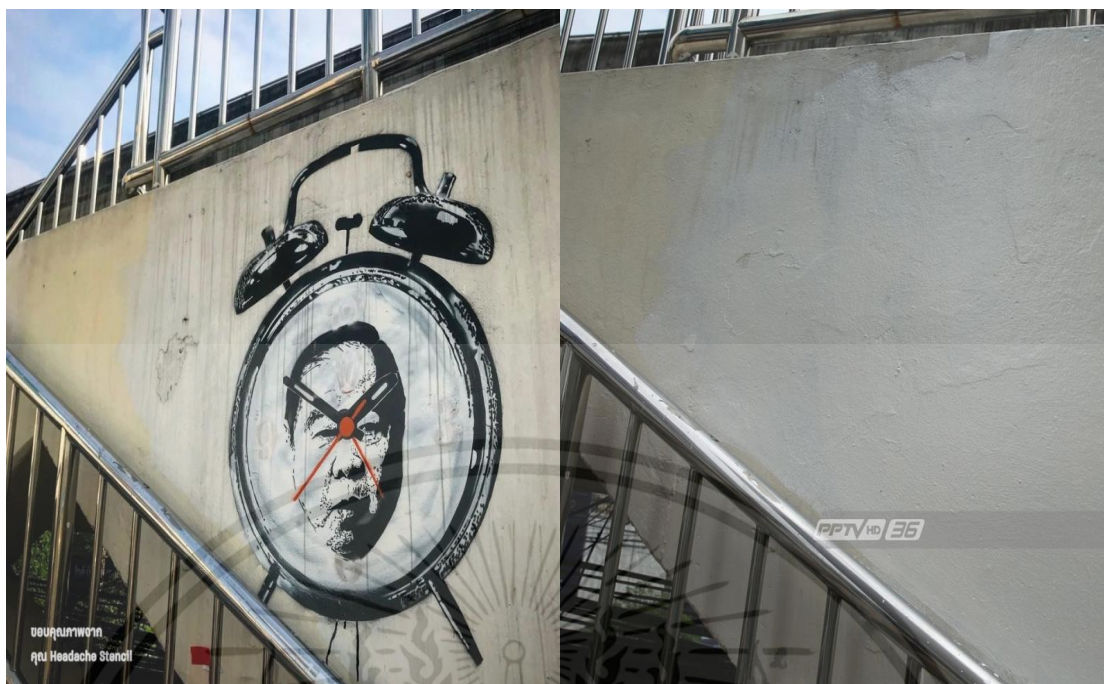
ภาพที่ 3.5 ภาพสะท้อนแยกราชประสงค์ (ที่มา : <https://picpost.mthai.com>)

รางวัลรองชนะเลิศ คุณณัฐวิทย์ พิพิธธีรเมธากุล
ชื่อภาพ ชีวิตริมทาง, ถนนเยาวราช

ภาพที่ 3.6 ชีวิตริมทาง , ถนนเยาวราช (ที่มา : <https://picpost.mthai.com>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.7 “กราฟฟิตีที่บีกป้อมกับนาฬิกา” (ที่มา :โดย PPTV Onlineเผยแพร่ 2 ก.พ. 2561, 17:13 น.)

3.2 กระบวนการสร้างสรรค์ (Production)

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานชุด "มายาคติของอำนาจนิยมในสังคมไทย" นี้ ข้าพเจ้าได้แยกกระบวนการวิธีการดำเนินงานตามหัวข้อดังนี้

3.2.1 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1

เป็นการตีความอำนาจด้วยการใช้วัตถุที่เป็นภาพแทนกรอบความคิดเรื่องความหมายในการอ่านสัญลักษณ์จากบาร์ต (Roland Barthes) มาสร้างเป็นสัญลักษณ์เพื่อนำไปสู่เนื้อหาที่ต้องการ จากการสร้างภาพที่มีวัตถุซึ่งเป็นสีทอง เช่น ขันทอง จานทอง และหีบกะโหลกสีทอง โดยสร้างจมูกเหมือนตัวการ์ตูนนิทานพินอคคิโอ (Pinocchio) ในลักษณะการจัดหุ่นนิ่งที่ใช้ทั่วไปในงานภาพถ่าย โดยนำมาประกอบสร้างผ่านวัตถุที่มีความคุ้นเคยในชีวิตประจำวัน จากการใช้ผ้ามาสร้างงานศิลปะในรูปแบบการจัดวาง เพื่อสร้างนัยยะแฝงที่แสดงถึงอำนาจของนักการเมืองหรือกลุ่มคนชั้นปกครอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.8 ภาพร่างที่ 1 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 3.9 ภาพร่างที่ 2 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 3.10 ภาพร่างที่ 3 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.11 ภาพถ่ายผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 3.12 ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2

การวางองค์ประกอบของวัตถุที่สร้างความสัมพันธ์แบบเบื้องหน้าและเบื้องหลัง ส่งผลต่อการสร้างสภาวะแห่งการปกปิด ซ่อนเร้น ซึ่งเป็นการตั้งคำถามต่อภาพเบื้องหน้าที่สวยงาม ในลักษณะการถอดรหัสหรือการตีความผ่านสัญลักษณ์ที่ข้าพเจ้าสร้างขึ้น

การมีอาวุธนำมาซึ่งการมีอำนาจ เป็นอำนาจในแนวตั้งจากเบื้องบนลงสู่เบื้องล่าง ผลงานชิ้นนี้ใช้วิธีการอุปลักษณ์จากความหมายหนึ่งไปสู่อีกหนึ่ง โดยประกอบไปด้วย กรอบรูปสี่ทองที่อยู่ด้านหลังสุดของรูปทรงโครงกระดูกที่แตกต่างกันในเรื่องของสีและขนาดที่ปรากฏอยู่ในภาพ จากกรอบสร้างภาพเบื้องหลังด้วยอาวุธปืนสีทองที่จ่อหัวกะโหลกสีดำขนาดเล็กกว่ากระดูกขากรรไกรล่างสีทองที่อยู่ข้างล่าง โดยมีภาพเบื้องหน้ากระจกส่องสะท้อนไปที่หัวกะโหลกสีทอง ทำให้เกิดการมองภาพแบบมีระยะหน้า – หลัง ในลักษณะทับซ้อนกัน โดยใช้วิธีการนำเสนอผ่านหุ่นนิ่งที่แฝงความหมายในการตั้งคำถามต่ออำนาจด้วยการตีความผ่านภาพหุ่นนิ่ง จากการทำภาพเหล่านั้นมาประกอบสร้างบนวัสดุผ้ามาวนเพื่อการอุปลักษณ์ถึงการปกปิดและซ่อนเร้นบางอย่างไม่ให้สังคมรับรู้

ภาพที่ 3.13 ภาพร่างที่ 1 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์รูปที่ 1 ชิ้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.14 ภาพร่างที่ 2 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์รูปที่ 1 ชั้นที่ 2

ภาพที่ 3.15 ภาพถ่ายผลงานสร้างสรรค์รูปที่ 1 ชั้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.16 ภาพร่างที่ 1 ผลงานสร้างสรรค์รูปที่ 2 ชั้นที่ 2

ภาพที่ 3.17 ผลงานสร้างสรรค์รูปที่ 2 ชั้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.18 ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.3 ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3

อำนาจมักถูกใช้ผ่านการกระทำในรูปแบบของกฎระเบียบหรือข้อบังคับการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม หากแต่ผู้มีอำนาจมักใช้คำสั่งที่ไม่ชอบธรรมเพื่อเกื้อประโยชน์ให้กับตนเอง จึงเป็นการเอาเปรียบมนุษย์ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกัน จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยที่ผ่านมา ได้เกิดการปกครองภายใต้รัฐบาลทหารซึ่งเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของการเปลี่ยนถ่ายอำนาจเก่ามาสู่อำนาจใหม่ ผลงานชิ้นนี้จึงใช้วิธีการอุปลักษณ์ผ่านสัญลักษณ์ ได้แก่ หัวกะโหลก เกมหมากรุก หุ่นทหาร ที่สามารถตีความถึงอำนาจจากชนชั้นปกครอง จากภาพหุ่นนิ่งที่ข้าพเจ้าได้เชื่อมโยงประเด็นทางความคิดต่าง ๆ ผ่านวัตถุสิ่งของที่ผู้ชมสามารถพบเห็นหรือมีประสบการณ์ร่วมในชีวิตประจำวัน แล้วจึงนำภาพเหล่านั้นมาประกอบสร้างบนวัสดุमानที่มีลักษณะวงกลมที่ทำให้ผู้ชมสามารถมีส่วนร่วมกับผลงานโดยตรง

ภาพที่ 3.19 ภาพร่างที่ 1 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ ชิ้นที่ 3

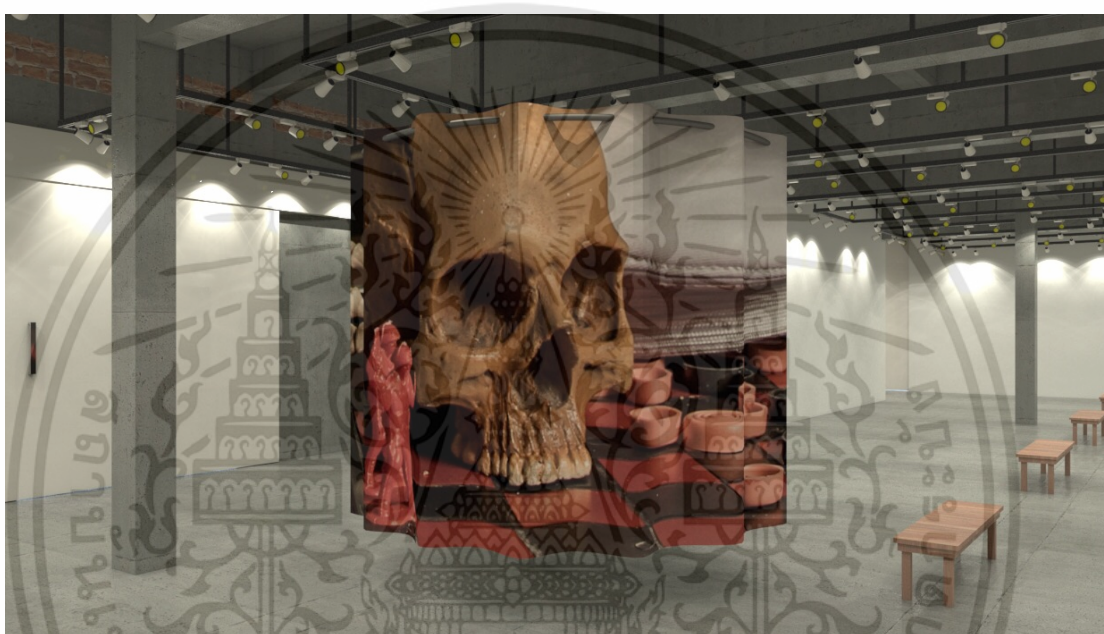

ภาพที่ 3.20 ภาพร่างที่ 2 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ ชิ้นที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.21 ภาพถ่ายผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 3.22 ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 3

3.2.4 ผลงานสร้างสรรค์ชั้นที่ 4

การศึกษาในช่วงหลัง พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา แทบจะเรียกได้ว่าเป็นระบบการศึกษาที่ครอบงำการใช้จินตนาการของเด็กผ่านกระบวนการการท่องเที่ยวอย่างเดียวนั่น การใช้แบบเรียนทุกอย่างที่เกิดจากความคิดของผู้ใหญ่ โดยสอดแทรกแนวคิดเกี่ยวกับความรักชาติ ความซื่อสัตย์ และความจงรักภักดี ซึ่งเป็นความคิดเกี่ยวกับระบบชาตินิยมที่กำลังได้รับความนิยมอย่างสูงในขณะนั้นไว้อย่างแยบยล ผลงานชิ้นนี้ จึงใช้วิธีการอุปลักษณ์ผ่านสัญลักษณ์ผ่านวัตถุสิ่งของต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นพื้นที่นอกเหนือความทรงจำ แม้ว่ารายละเอียดต่าง ๆ ของวัตถุจะบ่งบอกถึงความจริงหลายอย่างของสิ่งที่ปรากฏ แต่บรรยากาศภาพโดยรวมก็ยากที่จะอธิบายได้ว่าเรื่องราวทั้งหมดนี้เป็นเรื่องจริงหรือสิ่งที่ปรุงแต่งขึ้น จากภาพหุ่นนิ่งที่ได้เข้าพเจ้าได้นำเสนอผลงานในรูปแบบการติดตั้งร่วมกับวัสดุผ้ามาที่ผู้ชมสามารถมีส่วนร่วมร่วมกับผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.23 ภาพร่างที่ 1 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 4

ภาพที่ 3.24 ภาพร่างที่ 2 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 4

ภาพที่ 3.25 ภาพร่างที่ 3 ต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.26 ภาพถ่ายผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.27 ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 4 (จัดแสดงจริง)

3.2.5 วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าชุดนี้ เป็นการนำเสนอผลงานในรูปแบบภาพหุ่นนิ่งโดยใช้วัสดุสัญลักษณ์ที่ประกอบไปด้วยภาพถ่ายหุ่นนิ่งกับวัสดุต่าง ๆ ที่ติดตั้งร่วมกัน เพื่อสร้างการตีความและสื่อถึงนัยยะจากวัตถุหรือวัสดุต่าง ๆ ที่นำมาประกอบร่วมกัน

การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์

ภาพที่ 3.28 ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.29 ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ 2

ภาพที่ 3.30 ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ 3

ภาพที่ 3.31 ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.32 ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ 5

ภาพที่ 3.33 ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเตรียมอุปกรณ์ถ่ายภาพต่าง ๆ สำหรับใช้ในการถ่ายภาพ รายละเอียดของอุปกรณ์
ซึ่งประกอบไปด้วย

- กล้อง ล้อง DSLR Canon 6D Mark II

ภาพที่ 3.34 กล้อง DSLR Canon 6D Mark II

- ไฟแฟลช พร้อมชุดอุปกรณ์ร่ม - ขาตั้งกล้อง
- ขาตั้งไฟ

ภาพที่ 3.35 อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับถ่ายภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการถ่ายภาพ

- ลงพื้นที่เลือกมุมที่ต้องการจะถ่ายภาพ และทดลองถ่ายด้วยกล้องดิจิทัลเพื่อเลือกมุมที่ดีที่สุดสำหรับการถ่ายจริง
- ตรวจสอบกล้องอีกครั้งให้เครื่องมืออยู่ในสถานะพร้อมถ่าย ติดตั้งกล้องกับขา ตั้งกล้องนำไปไว้ในพื้นที่และมุมมองตามแผนการวางไว้
- จัดไฟและใช้มิเตอร์วัดแสงไฟแฟลชเพื่อตั้งค่ากล้องสำหรับถ่ายภาพตามวางแผนไว้ โฟกัสภาพให้ชัดเจน ปรับค่ารูรับแสง และความไวชัตเตอร์ของกล้องที่วัดได้วัดจากมิเตอร์วัดแสงให้เหมาะสม

3.3 กระบวนการหลังการสร้างสรรค์ (Post-Production)

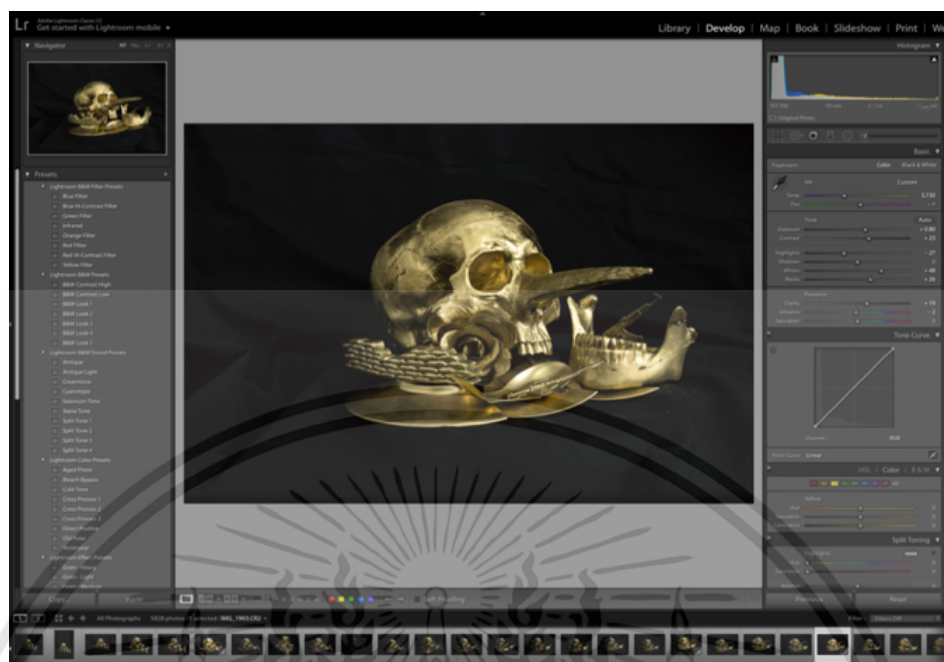
3.3.1 กระบวนการหลังการถ่ายภาพ

หลังจากที่ข้าพเจ้าได้ภาพถ่ายการสร้างสรรค์ทั้งหมดตามที่ต้องการแล้ว ต่อมาจึงเป็นขั้นตอนในการแก้ไขไฟล์ภาพโดยผ่านโปรแกรม Adobe photoshop cc 2018 , Adobe Lightroom classic cc เพื่อให้ภาพมีความสมบูรณ์มากขึ้นเช่น ตกแต่งแสงเงา ปรับโทนสี รีทัช เพื่อให้ภาพรวมของภาพดูดีขึ้น คมชัด และปรับแก้ขนาดภาพให้เหมาะสมพร้อมจะเข้าสู่กระบวนการปริ้นต่อไป

ภาพที่ 3.36 โปรแกรมที่ใช้ในการตกแต่งภาพผลงานสร้างสรรค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.37 กระบวนการแต่งภาพในโปรแกรม Adobe Lightroom classic cc

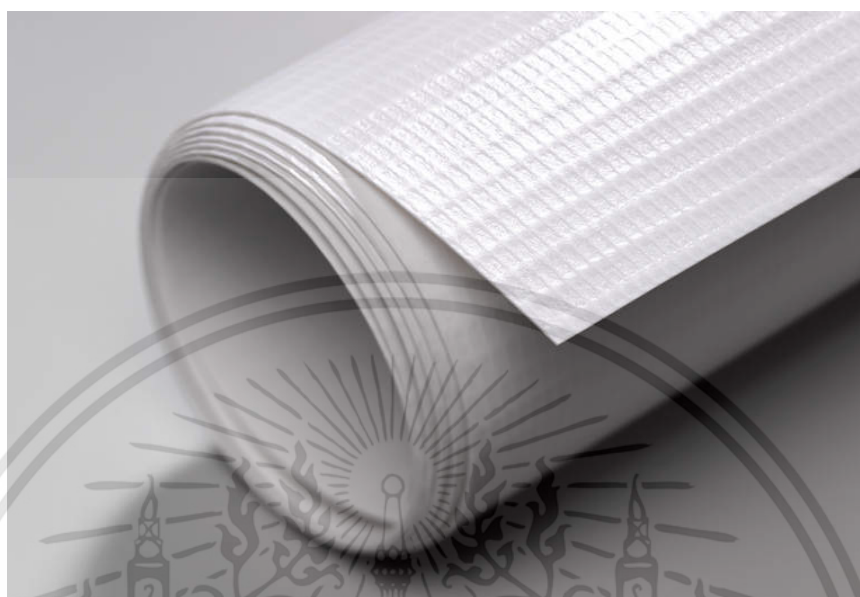
ภาพที่ 3.38 กระบวนการแต่งภาพในโปรแกรม Adobe photoshop cc 2018

3.3.2 กระบวนการอัดภาพ

ขั้นตอนต่อมาหลังจากได้ภาพที่ได้แก้ไขปรับแต่งไฟล์ภาพเรียบร้อยแล้ว ข้าพเจ้าได้นำมาสร้างเป็นภาพที่ปริ้นลงบนวัสดุผ้าผ่าน โดยปริ้นสีในลักษณะแตกต่างกัน เช่น ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

, 2 และ 4 มีการปรี้นลงบนแผ่นพลาสติก PVC ใส ส่วนผลงานชิ้นที่ 3 มีการปรี้นลงบนผ้าไวเนล ซึ่งการปรี้นลงวัสดุดังกล่าวจะทำให้ภาพดูสมจริงและเกิดมิติที่ซับซ้อนต่างกัน

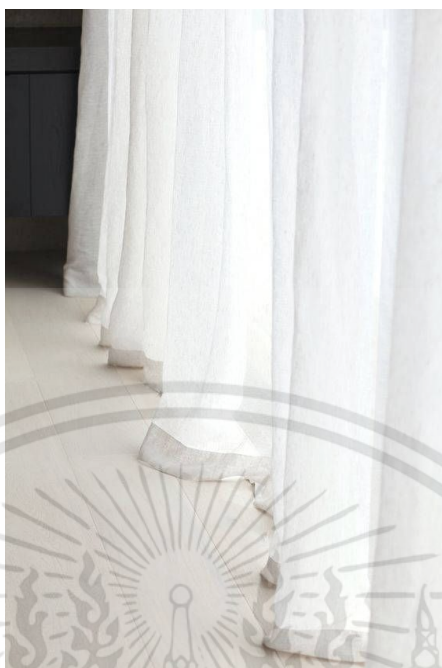

ภาพที่ 3.39 ผ้าไวเนล

ภาพที่ 3.40 แผ่นพลาสติก PVC ใส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.41 ผ้าซีฟอง

3.3.3 กระบวนการติดตั้งผลงานสร้างสรรค์

หลังจากปรีนลงวัสดุตั้งกล่าวแล้ว จึงเข้าสู่กระบวนการติดตั้งผลงานให้สมจริงเหมือนการติดตั้งผ้า幔แต่ละชนิดที่เราสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน โดยข้าพเจ้าหยิบยกตัวอย่างการติดตั้งของผลงานจากชั้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.42 การติดตั้งผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.43 หลังจากติดตั้งผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2

3.3.4 กระบวนการขั้นตอนแสดงผลงานนิทรรศการผลงานสร้างสรรค์

การจัดแสดงนิทรรศการศิลปกรรมมหาบัณฑิต ครั้งที่ 13 สาขาทัศนศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ณ หอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนิน กรุงเทพฯ วันที่ 10 - 16 พฤษภาคม 2562

จัดทำสูจิบัตรเผยแพร่ผลงานนิทรรศการ

ภาพที่ 3.44 ปกสูจิบัตรนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

A VEIL OF ILLUSION

สิริวัฒน์ ศรีอัฐ
Sirivan Sriauk

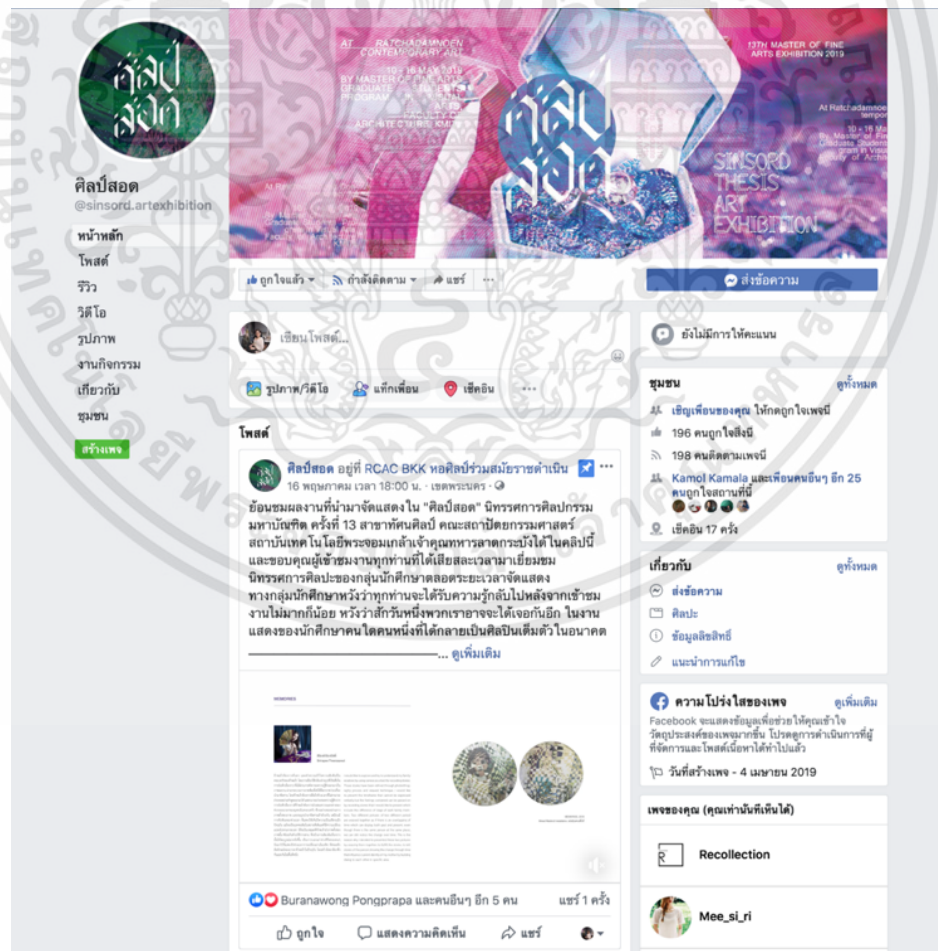
ม่านแห่งกาลเวลา ที่ถูกเปลี่ยนผ่านไปสู่อนาคตทาง
ความเชื่อและความศรัทธาที่ขับเคลื่อนความคิดของคนใน
สังคม หากแต่ความคิดเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงและเปลี่ยนแปลง
ได้เสมอ ขึ้นอยู่กับกระแสทางความคิดที่ถูกเลือกขึ้นมา
เป็นความเชื่อหลัก อันมีผลต่อวิถีของชนหมู่มาก คำถาม
คือความเชื่อทางสังคมมีความสัมพันธ์กับความจริงหรือไม่
และเรารู้ตัวหรือไม่ว่าเรากำลังตกอยู่ภายใต้ภาพกรรมหรือ
มายาคติ สิ่งนี้เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ศิลปะชิ้นนี้ชื่อ
"มายาคติของอำนาจนิยมในสังคมไทย" ที่นำเสนอภาพสะท้อน
กระบวนการทางความเชื่อ และผลของอำนาจมายาคติในสังคม
ผ่านวาทกรรมต่างๆ โดยใช้รูปสัญลักษณ์ที่ประกอบด้วยการถ่าย
หุ่นนิ่งร่วมกับวัตถุและการติดตั้ง เพื่อสร้างความหมายต่อผู้
ความหมายแฝง ในการอธิบายลักษณะทางความเชื่อ รวมถึงการ
ตั้งคำถามต่อ สภาวะการปฏิบัติของอำนาจนิยมในสังคมไทย

A veil of illusion has been transformed into a myth.
Beliefs and faiths are great forces which drive people's
thoughts and influence their perception of the world
around them. However, they are constantly ever
changing, depending on which set of beliefs is currently
established and widely practiced in the mainstream.
The questions are Are social believes related to the
truth? Is one aware that one is always constructed by
either one discourse or another ?
This is an inspiration for the creation of this art
thesis "Myth of authoritarianism in Thai society" which
represents the processes, aspects, as well as
consequences of the mythology and how it affects
the believes and individuality in society through
various sets of discourse. By using images of signs that
consist of still-life photos and objects to create meaning
directly to the connotation in explaining the nature of
belief including questioning Current situation of power
in Thai society

A VEIL OF ILLUSION, 2019
Photo & Installation 300 x 300 x 250 cm

ภาพที่ 3.45 แนวความคิดและผลงานสร้างสรรค์ในสูจิบัตร
จัดทำสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์นิตรรศการ

ภาพที่ 3.46 เเพจประชาสัมพันธ์นิตรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.47 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์นิทรรศการ

ภาพที่ 3.48 พื้นที่แสดงผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.5 บทสรุปขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน

สร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ในหัวข้อ “ภาพมายาคติของอำนาจนิยมในสังคมไทย” นี้ เริ่มต้นจากการศึกษาข้อมูลทั้งหมดสำหรับนำมาเพื่อใช้ในการคิดและวิเคราะห์ จากการศึกษาผลงานศิลปะในลักษณะ Mindlessly Happy Subject ของนาย วิทวัส ทองเขียว ผ่านภาพถ่ายมายาคติทางความเชื่อและการสำรวจวัตถุสัญลักษณ์จากการสังเกต แล้วนำมาปรับใช้ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อสร้างการตีความและการแฝงนัยยะต่าง ๆ ผ่านมายาคติของอำนาจนิยมในสังคมไทย โดยการจัดองค์ประกอบการถ่ายภาพหนึ่ง จากการใช้กล้องดิจิทัลร่วมกับอุปกรณ์ถ่ายภาพแบบสตูดิโอผ่านกระบวนการจัดวางและการสร้างความหมายใหม่ โดยนำไฟล์ภาพมาปรับแต่งด้วยระบบดิจิทัล ซึ่งทั้งหมดมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน ตั้งแต่การเตรียมการถ่ายภาพและการดำเนินการถ่ายภาพ จนเข้าสู่ขั้นตอนสุดท้ายของการติดตั้งผลงาน ซึ่งนำไปสู่ผลสำเร็จของการดำเนินงานทั้งหมดที่ผสมผสานระหว่างภาพถ่ายกับศิลปะในลักษณะการจัดวาง (Installation art)

บทที่ 4

วิเคราะห์การสร้างสรรค์

กระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์เมื่อดำเนินการมาถึงระยะเวลาหนึ่ง ก็จำเป็นต้องทำการวิเคราะห์เพื่อสำรวจความเป็นไปทั้งในส่วนเนื้อหาและส่วนของรูปแบบการนำเสนอ ซึ่งควรจะต้องมีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ผลงานนั้นข้าพเจ้าได้ย้อนกลับไปทบทวนจุดเริ่มต้นของที่มาของเนื้อหาและแรงบันดาลใจ ตลอดจนวิธีการที่ใช้ในการนำเสนอเรื่องราว ซึ่งทำให้เห็นกระบวนการทางความคิดที่เกิดจากสถานการณ์สังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ความเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลไปสู่ตัวผลงานสร้างสรรค์อย่างมีนัยยะสำคัญ ทำให้ผลงานในระยะหลังนี้มีวิธีการนำเสนอในรูปแบบผู้ชมมีส่วนร่วมกับผลงานมากขึ้น

ผลงานศิลปนิพนธ์ มายาคติของอำนาจนิยมในสังคมไทย (Myth of authoritarianism in Thai society) ทั้งหมด 4 ชิ้น เป็นการนำเสนอภาพสะท้อนกระบวนการทางความเชื่อ และผลของอำนาจมายาคติในสังคมผ่านวาทกรรมต่าง ๆ โดยใช้รูปวัตถุสัญลักษณ์ที่ผสมผสานระหว่างภาพถ่ายกับศิลปะในลักษณะการจัดวาง (installation art) เพื่อสร้างความหมายตรงสู่ความหมายแฝง ในการอธิบายลักษณะทางความเชื่อ รวมทั้งการตั้งคำถามต่อสภาวะการณ์ปัจจุบันของอำนาจนิยมในสังคมไทย โดยข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ผลงานทั้งหมดผ่านหลักการและทฤษฎีทางศิลปะดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ผลงานโดยรวม

4.1.1 เรื่องราว (Subject)

นำเสนอเรื่องราวทางความเชื่อของมายาคติอำนาจนิยมในสังคมไทย ผ่านวาทกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการตั้งคำถามต่อสภาวะการณ์ปัจจุบัน โดยนำเสนอประเด็นของความจริงที่ปรากฏเกี่ยวกับสิ่งที่เห็นและสิ่งที่เป็นการอธิบายลักษณะทางความเชื่อของผู้มีอำนาจจากชนชั้นปกครอง

4.1.2 เนื้อหา (Content)

สิ่งที่มนุษย์ในสังคมสมัยใหม่ควรตระหนักถึง ได้แก่สิทธิเสรีภาพในการแสดงออก การคำนึงถึงความเท่าเทียมกันในความเป็นมนุษย์ และความหลากหลายที่อยู่ในทุกสิ่ง กรอบคิดเหล่านี้มาพร้อมกับลักษณะสังคมที่เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนล้วนมีศักยภาพในการคิดและการตัดสินใจในการกระทำของตน ขณะที่บางสังคมมาพร้อมกับข้อห้ามมากมายและความเชื่อเชิงคุณธรรมที่บ่อนความคิด แม้ทั้งสองทางอาจมองได้ในแง่ของความปรารถนาดี หากแต่มนุษย์ในสังคมก็ควรที่จะตั้งคำถามต่อชุดความเชื่อต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวว่ามีชุดความเชื่อใดบ้างที่มีอำนาจถึงขั้นที่ตนเองมีอาจตั้งคำถามได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.3 การแสดงออก (Expression)

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้มีการแสดงออกโดยใช้วัสดุสำเร็จรูป (Ready – made) ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันในการสื่อความหมายผ่านการแบบอุปลักษณ์ (Metaphor) ในรูปแบบเหมือนจริง (Realistic) เพื่อทำความเข้าใจในภาพเบื้องต้นและนำไปสู่การตีความสัญลักษณ์ต่าง ๆ ผ่านกระบวนการทางเทคนิคภาพถ่ายหุ่นนิ่งกับศิลปะในลักษณะการจัดวาง (Installation art)

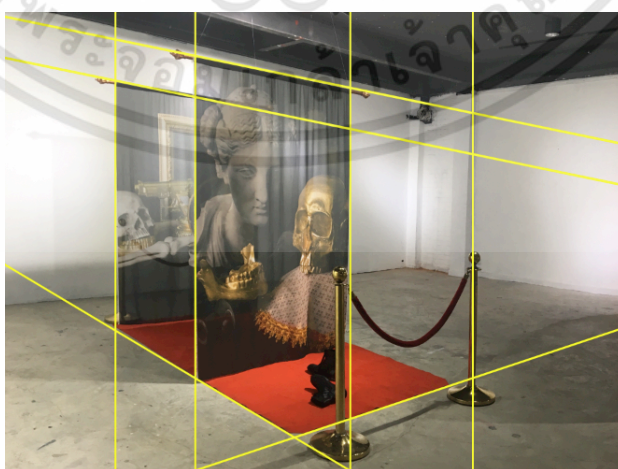
4.1.4 การวิเคราะห์สัญลักษณ์ (Sigh Exploration)

ตั้งแต่การเกิดขึ้นของศิลปะคอนเซ็ปชวลอาร์ต (Conceptual Art) ในช่วงปลายทศวรรษ 1960 องค์ประกอบเชิงความคิดถูกนำมาใช้แทนวัสดุ การแสดงออกของศิลปินมีวิธีการที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น วัสดุสำเร็จรูปต่าง ๆ แม้แต่ตัวอักษรก็ถูกสร้างเป็นผลงานศิลปะผ่านระบบความคิด นับว่าเป็นช่วงเวลาแห่งการนิยามวัตถุในแง่ของการตีความหมายให้กลายเป็นวัตถุเชิงสัญลักษณ์

4.2 วิเคราะห์ทัศนธาตุ (Visual Element)

ข้าพเจ้าได้ยกตัวอย่างผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2 จากผลงานทั้งหมด 4 ชิ้น มาวิเคราะห์ทัศนธาตุ (Visual Element) ดังนี้

เส้น (Line) ร่องรอยที่เกิดจากเคลื่อนที่ของจุด หรือถ้าเรานำจุดมาวางเรียงต่อกันไปก็จะเกิดเป็นเส้นขึ้น เส้นมีมิติเดียว คือ ความยาว ไม่มีความกว้าง ทำหน้าที่เป็นขอบเขต ของที่ว่าง รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก สี ตลอดจนกลุ่มรูปทรงต่าง ๆ รวมทั้งเป็นแกนหรือโครงสร้างของรูปร่างรูปทรง เส้นเป็นพื้นฐานที่สำคัญของงานศิลปะทุกชนิด เส้นสามารถให้ความหมาย แสดง ความรู้สึก และอารมณ์ได้ด้วยตัวเองด้วยการสร้างเป็นรูปทรงต่าง ๆ ขึ้น

ภาพที่ 4.1 เส้น (การจัดวาง installation art)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

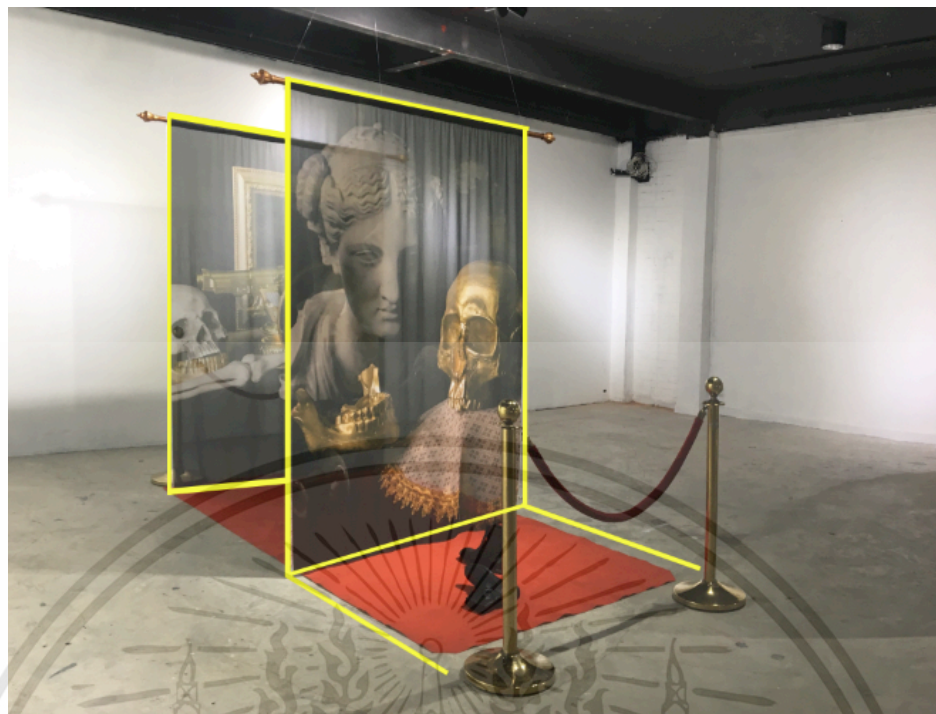
ภาพที่ 4.2 เส้น (ภาพถ่ายหุ่นนิ่ง)

เส้น เป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบที่สำคัญของงานข้าพเจ้าชิ้นนี้ ไม่ว่าจะ เป็นในเรื่องของ ความงามหรือศิลปะในลักษณะการจัดวาง (installation art) เพื่อตอบสนองแนวความคิดในเรื่องของ อำนาจนิยม ในเรื่องของการจัดวาง เส้นเป็นส่วนประกอบหลัก เนื่องจากเส้นในผลงานถูกนำมา ประกอบสร้างความหมายใหม่ผ่านสัญลักษณ์ทางวัตถุ ข้าพเจ้าจึงเลือกใช้วัตถุที่มีลักษณะเป็นเส้นตั้งหรือ เป็นแท่งตรงส่วนใหญ่ เพราะเส้นตั้งให้ความรู้สึกถึงความสูง สง่า มั่นคง แข็งแรง หนักแน่น ซึ่ง สอดคล้องกับแนวความคิดของผลงานสร้างสรรค์ชิ้นนี้

รูปร่างและรูปทรง (Shape and Form) เป็นรูปธรรมของการแสดงออกเพื่อสื่อ ความหมายในงานทัศนศิลป์ โดยทั่วไปคำสองคำนี้มักจะใช้คู่กันเพราะมีความหมายใกล้เคียงกัน แต่ ในทางทัศนศิลป์จะมีความหมายแตกต่างกัน ดังนี้

- รูปร่าง เป็นภาพ 2 มิติ คือ มีความกว้าง และความยาว มีเนื้อที่ภายในเส้นขอบเขต
- รูปทรง เป็นภาพ 3 มิติ คือ มีความกว้าง ความยาว ความหนา เนื้อที่และปริมาตรมีการก่อ รูปรวมตัวกันขึ้นเป็นผลงานทัศนศิลป์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.3 รูปทรง (เป็นภาพ 3 มิติ)

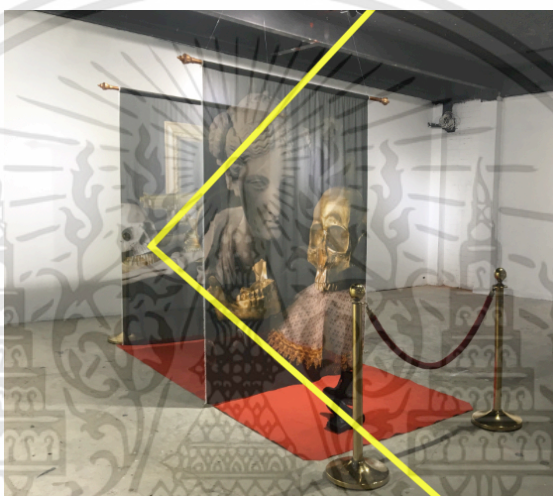

ภาพที่ 4.4 รูปร่าง (เป็นภาพ 2 มิติ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปร่างและรูปทรงในผลงานข้าพเจ้าแบ่งเป็นภาพ 3 มิติ กับ 2 มิติ ภาพ 3 มิติ ของข้าพเจ้าเกิดจากศิลปะในลักษณะการจัดวาง (Installation art) ที่มีรูปทรงในแนวกว้างและยาว มีการซ้อนของวัตถุ มีระยะหน้าและหลัง ทำให้เกิดมิติในการมองภาพได้หลายด้าน ส่วนภาพ 2 มิติ เป็นภาพถ่ายวัตถุหุ่นนิ่งที่ปรากฏอยู่บนม่าน เป็นภาพที่มีรูปร่างของวัตถุที่เกิดขึ้นตามความต้องการของข้าพเจ้า

ค่าน้ำหนัก (Value) หมายถึง จำนวนของความเข้ม ความอ่อนของสีต่าง ๆ และแสงเงาตามที่ ประสาทตารับรู้ เมื่อเทียบกับน้ำหนักของสีขาว-ดำ ความอ่อนแก่ของแสงเงาทำให้เกิดมิติ เกิดระยะ ใกล้ไกลและสัมพันธ์กับเรื่องสีโดยตรง

ภาพที่ 4.5 แสงเงา (การจัดวาง installation art)

ภาพที่ 4.6 แสงเงา (ภาพถ่ายหุ่นนิ่ง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในกระบวนการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าได้วางแผนการทำงานให้สอดคล้องกับแนวความคิดในเรื่องของโทนภาพ และการจัดแสงเงาไม่มาจะเป็นในเรื่องของภาพถ่ายหุ่นนิ่งหรือการจัดวาง (installation art) ข้าพเจ้าได้ใช้แสงเงาที่กลมกลืนเหมือนธรรมชาติ แสงเงาส່วมนของภาพมีน้ำหนักเข้มมืดซึ่งเหมือนกับเลียนแบบภาพวาดหุ่นนิ่งของศิลปินชั้นครูอย่าง โมแนต์ (Monet), คาราวัจโจ (Caravaggio), และ ขวน ซานเชส โคอัน (Juan Sánchez Cotán) เป็นต้น

สี (Color) สิ่งปรากฏอยู่ทั่วไปรอบ ๆ ตัวเรา ไม่ว่าจะเป็นสีที่เกิดขึ้นเองในธรรมชาติ หรือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น สีทำให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่างมากมาย เช่น ทำให้รู้สึกสดใส ร่าเริง ตื่นเต้น หม่นหมอง หรือเศร้าซึมได้ เป็นต้น

ภาพที่ 4.7 สี

สีในผลงานของข้าพเจ้านั้นประกอบไปด้วยโทนสีน้ำตาลทองและดำ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวความคิดที่เป็นสัญลักษณ์ในการสื่อความหมายใหม่ สีน้ำตาลหมายถึงดิน แผ่นดินเก่าแก่หรือธรรมชาติ สีน้ำตาลออกดำหมายถึงความสุขุม ความลึกซึ้งซ่อนเร้น และสีทองหมายถึงความร่ำรวย หรูหรา คุณค่า มั่งคั่ง สีดำหมายถึงอำนาจ ความตาย ไร้ทุกข์และการกตัญญู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณว่าง (Space) บริเวณที่เป็นความว่างไม่ใช่ส่วนที่เป็นรูปทรงหรือเนื้อหาในการจัดองค์ประกอบใดก็ตาม ถ้าปล่อยให้พื้นที่ว่างมากและให้มีรูปทรงน้อย การจัดนั้นจะให้ความรู้สึกโดดเดี่ยว

ภาพที่ 4.8 บริเวณว่าง

ผลงานชิ้นนี้มีลักษณะศิลปะการจัดวาง (Installation art) พื้นที่ว่าง จัดวางมีการเว้นระยะของวัตถุซึ่งเหมือนกับการจัดหุ่นนิ่งซึ่งจะทำให้ภาพดูโปร่งไม่ทึบตันเกินไป อีกทั้งยังทำให้ภาพมีระยะใกล้ไกล มีมิติตื้นลึก และเหมือนจริง

4.3 การวิเคราะห์หลักองค์ประกอบศิลป์ (Composition of art)

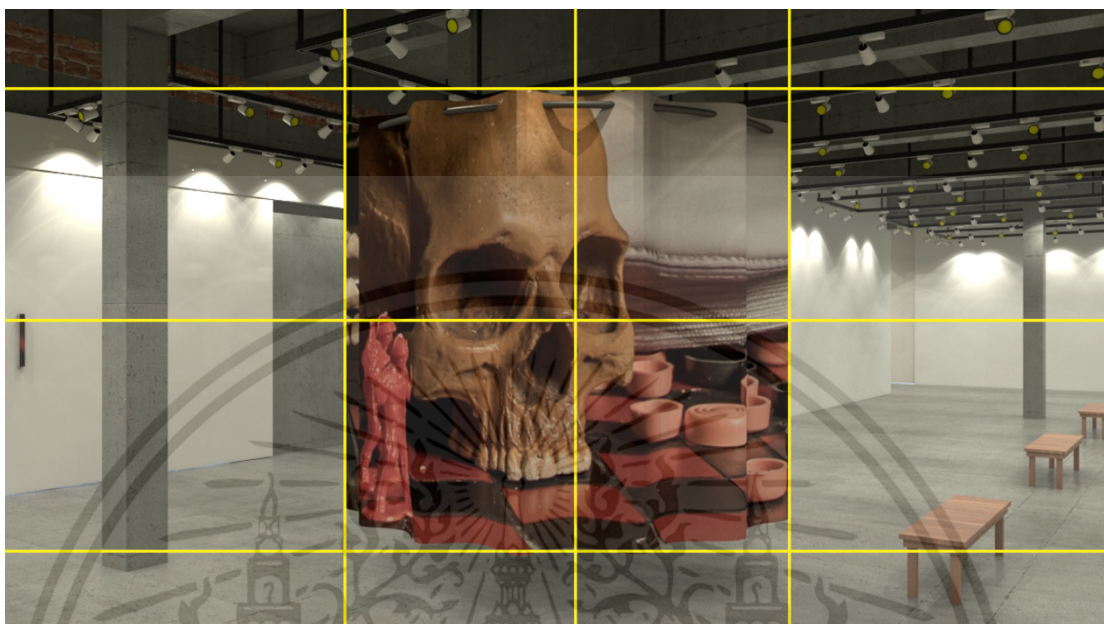
ข้าพเจ้าได้ยกตัวอย่างผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3 จากผลงานทั้งหมด 4 ชิ้น มาวิเคราะห์หลักองค์ประกอบศิลป์ (Composition of art) ดังนี้

เอกภาพ (Unity)

เอกภาพ คือ ลักษณะหรือเงื่อนไขของความเป็นหนึ่งเรื่องการผสมกันให้เกิดเป็นองค์รวมในงานออกแบบ เอกภาพใช้แสดงถึงความรู้สึกทางทัศนธาตุในผลงานให้สามารถอยู่ร่วมกันได้และทำให้สอดคล้องกลมกลืนเป็นภาพรวม ในผลงานศิลปะย่อมมีเอกภาพ ศิลปินส่วนใหญ่มักใช้ความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลากหลายภายใต้ความเป็นองค์ประกอบทางเอกภาพ และความหลากหลายนั้นทำให้เกิดความน่าสนใจ (ชลุต นิมเสมอ,ออนไลน์, 2531)

ภาพที่ 4.9 เอกภาพ

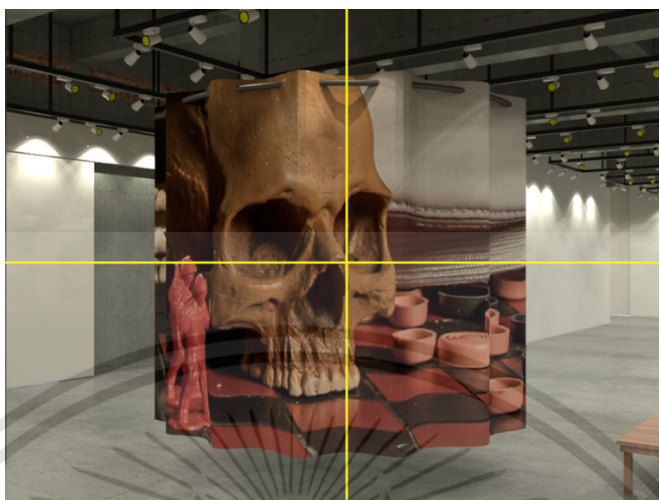
ผลงานทั้งหมดประกอบไปด้วยสื่อที่ผสมผสานระหว่างภาพถ่ายหุ่นนิ่งกับศิลปะในลักษณะการจัดวาง (installation art) การนำเทคนิคและวิธีการที่ต่างกันำมาประกอบสร้างเข้าด้วยกัน โดยการตีความผ่านสัญณะของตัววัตถุ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกันด้วยหลาย ๆ องค์ประกอบ การจัดภาพโดยรวมมีความเป็นเอกภาพด้วยเส้น รูปร่าง รูปทรง สี แสงเงาที่สัมพันธ์กลมกลืนกันทั้งวัตถุและการจัดหุ่นนิ่ง ทำให้ทั้งภาพดูเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางด้านเนื้อหาและเรื่องราว

ดุลยภาพ (Balance)

ดุลยภาพ คือ การจัดถ่ายเทน้ำหนักในความเป็นจริงและน้ำหนักทัศนธาตุขององค์ประกอบศิลป์ (การมองเห็น) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบ สมดุลแบบสมมาตร (Symmetrical balance) คือ การจัดกระจายช้ขวาเท่ากันของรูปทรง 3 มิติ หรือองค์ประกอบ 2 มิติและดุลยภาพแบบสมมาตร (Asymmetry Balance) ทำให้เกิดสมดุลแทนจากขนาดและความหมายให้ความรู้สึกว่ามีแรงน้ำหนักอยู่ตรงกลาง

(ชลุต นิมเสมอ,ออนไลน์, 2531)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

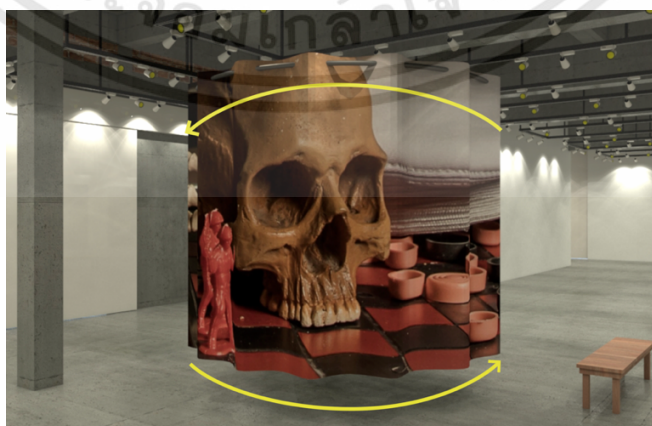

ภาพที่ 4.10 ดุลยภาพ

ผลงานชิ้นนี้ของข้าพเจ้ามีการวางน้ำหนักภาพให้เท่ากัน เป็นดุลยภาพแบบสมมาตร (Symmetrical balance) โดยการจัดวางให้ผลงานอยู่ตรงกลางห้อง ซึ่งมีพื้นที่ซ้ายขวาเท่ากันเพื่อสร้างความดึงดูดให้ผู้ชมสามารถเดินชมงานได้รอบวงกลมของม่าน และภาพหุ่นนิ่งที่ปรากฏอยู่บนม่านนั้นเป็นภาพที่มีโทนสีและน้ำหนักของหุ่นนิ่ง ไม่มีการทิ้งน้ำหนักไปทางด้านใดด้านหนึ่ง จึงส่งผลทำให้ภาพเกิดความสมดุลมากขึ้น

การเคลื่อนไหว (Movement)

การเคลื่อนไหวที่เกิดจากการซ้ำซ้อนขององค์ประกอบเป็นการซ้ำที่เป็นระเบียบจนถึงขั้นเกิดเป็นรูปลักษณะของศิลปะ โดยเกิดจากการซ้ำของหน่วยกับช่องไฟ หรือ เกิดจากการเคลื่อนไหวต่อเนื่องกันของเส้น สี รูปทรง และน้ำหนัก (ชลุต นิมเสมอ,ออนไลน์, 2531)

ภาพที่ 4.11 การเคลื่อนไหว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นนี้ของข้าพเจ้ามีการเคลื่อนไหวต่อเนื่องกันทั้งหมด 3 ส่วนได้แก่

- เส้นนำสายตาของภาพถ่ายหุ่นนิ่ง
- ม่านในลักษณะของการติดตั้ง
- การชมผลงาน ในลักษณะการเดินแบบวงกลม โดยมีความรู้สึกเหมือนกับการเปิดม่าน ทั้ง 3 ส่วนนี้ผ่านการสร้างสรรค์ โดยเนื้อหาและรูปแบบแนวความคิดของตนเอง

ความเป็นเด่น (Dominance)

ความเป็นเด่นจะต้องมีส่วนใดส่วนหนึ่งหรือจุดใดจุดหนึ่งมีความสำคัญกว่าจุดอื่น ๆ แต่ถ้าถูกส่วนอื่น ๆ ที่มีความสำคัญน้อยกว่าบดบังหรือแย่งความสำคัญ งานที่ไม่มีจุดสนใจจะทำให้ดูน่าเบื่อ เหมือนกับลวดลายที่ถูกจัดวางซ้ำกันโดยปราศจากความหมาย (ชุลต นิยมเสมอ,ออนไลน์, 2531)

ภาพที่ 4.12 ความเป็นเด่น

ผลงานของข้าพเจ้าชิ้นนี้เลือกใช้หัวกะโหลกเป็นจุดเด่นสร้างความน่าสนใจในเรื่องราวที่สร้างขึ้นร่วมกับวัตถุอื่น ๆ มีการเลือกใช้โทนสี ที่เน้นย้ำให้เกิดน้ำหนักเฉพาะจุด รวมถึงการเลือกวัสดุ ในการติดตั้งที่มีลักษณะเป็นวงกลม การติดตั้งผลงานจัดวางไว้ในจุดศูนย์กลางของห้องและมีขนาดใหญ่ถึงเส้นผ่านศูนย์กลาง 3.5 เมตร เมื่อเทียบผลงานชิ้นนี้กับผู้ชมงานแล้ว ผู้ชมจะมีขนาดเล็กกว่าผลงานถึง 3 เท่า จึงเกิดเป็นจุดเด่นและสร้างความน่าสนใจต่อการชม

ความกลมกลืน ผลงานของข้าพเจ้าได้ใช้สื่อที่ผสมผสานระหว่างภาพถ่ายหุ่นนิ่งกับศิลปะในลักษณะการจัดวาง (Installation art) สื่อทั้งสองประเภทนี้ให้ความรู้สึกที่แตกต่างกันในเรื่องของเทคนิค แต่สามารถนำมาประกอบเข้าด้วยกันในส่วนของคุณลักษณะการจัดวางและการสร้างความหมายใหม่เพื่อนำเสนอความงามทางทัศนศิลป์ร่วมกับแนวความคิดผ่านกระบวนการทางศิลปะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความขัดแย้ง คือการแสดงความขัดแย้งในด้านน้ำหนัก สี แสงเงา ส่วนรวมของภาพที่เน้นไปทางโทนสีตัดกับวัตถุสีทอง เป็นการสร้างความขัดแย้งในเรื่องของโทนสีอย่างชัดเจน แต่มีผลดีคือช่วยส่งเสริมบริเวณจุดเด่นให้มีความเจิดจ้า เด่นชัด และงดงามยิ่งขึ้น

4.4 การอธิบายรูปแบบทางกายภาพและทางสัญลักษณ์

ผลงานทั้งหมดประกอบไปด้วยสื่อที่ผสมผสานระหว่างภาพถ่ายหุ่นนิ่งกับศิลปะในลักษณะการจัดวาง (Installation art) โดยเน้นภาพถ่ายหุ่นนิ่งเป็นหลัก ซึ่งเป็นวิธีการที่กลุ่มผู้ชมเข้าถึงได้ง่าย ในลักษณะการสร้างความงามภายในภาพ ส่วนวัตถุที่ปรากฏในภาพผู้ชมไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้หรือหลักการทฤษฎีศิลปะใด ๆ เมื่อผู้ชมมองและรู้ว่าวัตถุที่ถ่ายนั้นคือสิ่งใด การทำความเข้าใจในความหมายก็จะเข้าสู่ขั้นตอนที่สอง คือการทำความเข้าใจความหมายของภาพกับการสร้างผลงานแบบสื่อผสม จึงเป็นการสื่อสารที่จะเปิดใจผู้ชมในเบื้องต้น เพื่อนำไปสู่การค้นหาคำความหมายสัญลักษณ์ผ่านวัตถุต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าได้สร้างขึ้น ผลงานทั้งสิ้นประกอบขึ้นจากการใช้วัตถุสัญลักษณ์จำนวนไม่กี่ปieces ในแต่ละภาพ มานจึงเป็นวัตถุในชีวิตประจำวัน อีกหนึ่งอย่างที่ข้าพเจ้าได้ นำมาจัดการใหม่ เช่นการนำมาผสมผสานกันอย่างผิดที่ผิดทาง ขยายขนาดให้ใหญ่ขึ้นและนำวัตถุธรรมดา มาจัดเรียงใหม่เพื่อสื่อความหมายแฝงของตัววัตถุอันเป็นรหัสความหมายทางวัฒนธรรมที่สังคมกำหนดร่วมกัน เพื่อสื่อสารความหมายของสัญลักษณ์บางสิ่งบางอย่างที่ไม่อาจพูดได้อย่างตรงไปตรงมา โดยใช้การคัดเลือกวัตถุจากประสบการณ์จริงในสังคมปัจจุบัน

4.2.1 ผลงานชิ้นที่ 1

ผลงานชิ้นนี้สื่อถึงการตีความผ่านสัญลักษณ์อำนาจนิยมของผู้ที่มีอำนาจชนชั้นปกครอง ผ่านวัตถุสัญลักษณ์สีทอง สามวัตถุ ได้แก่ หัวกะโหลก ข้อน จาน อาวุธปืน โดยหัวกะโหลกที่สร้างจุกเหมือนตัวการ์ตูนนิทานพินอคคิโอ (Pinocchio) มีความหมายถึง การโกหกที่มีนัยยะถึงผู้มีอำนาจ ส่วนข้อนและจานมีนัยยะถึงชีวิตความเป็นอยู่ที่เปล่งประกายสีทองอย่างงดงาม มองในอีกมุมหนึ่งคือผู้มีอำนาจอาจโกหกหรือเก็บซ่อนความจริงอะไรไว้ภายใต้ผ้าม่าน แต่กลับเผยสิ่งที่ต้องการให้คนอื่นที่อยู่ใต้อำนาจเห็นเท่าที่ตนเองต้องการเท่านั้น

4.2.2 ผลงานชิ้นที่ 2

ผลงานชิ้นนี้สื่อถึงสัญลักษณ์ของการอุปถัมภ์ในเรื่องของการปกปิดซ่อนเร้น บางอย่างไม่ให้สังคมรับรู้รวมถึงวัตถุที่ใช้ประกอบในการจัดวาง เช่น พรหมสีแดง รองเท้าทหาร เส้าที่กั้นทางเดินสีทอง ต่างก็พูดถึงอำนาจของชนชั้นปกครองในสังคมไทยปัจจุบัน โดยเฉพาะม่านที่ซ้อนกันสองภาพต่างมีนัยยะที่แตกต่างกัน ม่านชั้นที่หนึ่งคือภาพกะโหลกสีทอง ที่วางไว้บนผ้าลายไทย ที่คล้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับพานมอโบราณวิฬหรือเป็นตัวแทนของผู้มีอำนาจของชนชั้นสูงของไทย หุ่นนิ่งวินัสแสดงถึงตัวตนของความรักที่กำลังสูญหายไปกลายเป็นเพียงวัตถุที่ถูกกระทำผ่านชุดความเชื่อต่าง ๆ ความเชื่อบางชุดมีอำนาจในการลดทอนคุณค่าในตัวตนของเรา สร้างความคิดระดับชั้น (hierarchy) ความสูงต่ำที่แตกต่างกัน ชุดวาทกรรมต่าง ๆ จึงส่งผลให้เกิดความเคยชินและการไม่ตั้งคำถามต่อความไม่เท่าเทียมที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ม่านชั้นที่สองเป็นภาพหุ่นนิ่งที่มีระยะหน้าและหลัง โดยจะใช้โทนสีของวัตถุสีทองและฉากหลังสีดำ ที่ประกอบไปด้วย กรอบรูปสีทอง ซึ่งอยู่ด้านหลังสุดของรูปทรงโครงสร้างกระดูกอาวุธปืนสีทองที่จ่อหัวกะโหลกสีดำขนาดเล็กกับกระดูกขากรรไกรล่างสีทองโดยมีกระจกส่องสะท้อนไปที่หัวกะโหลกสีทอง ภาพหุ่นนิ่งของวัตถุทั้งหมดต่างแฝงความหมายในการตั้งคำถามต่อเบื้องหลังของอำนาจที่กำลังสร้างภาพสวยหรูด้วยสีทอง เช่นอาวุธปืนสีทองซึ่งมีนัยยะถึงการมีอำนาจในแนวตั้งที่อยู่เบื้องหลังกระจกที่ส่องหัวกะโหลกสีทอง

ภาพที่ 4.13 รูปสัญลักษณ์บางส่วนในผลงานชิ้นที่ 2

4.2.3 ผลงานชิ้นที่ 3

ผลงานชิ้นนี้ประกอบไปด้วยสื่อที่ผสมผสานระหว่างภาพถ่ายหุ่นนิ่งกับการปริ้นส์ภาพลงวัสดุ ม่านที่ประกอบเป็นวงกลมสองชั้นที่ผู้ชมสามารถมีส่วนร่วมเดินชมในวงกลมของผ้าม่าน ซึ่งม่านนี้มีเส้นผ่านศูนย์กลางถึง 3.5 เมตร ม่านวงกลมแต่ละชั้นประกอบไปด้วยภาพมีวัตถุสัญลักษณ์หลายชนิดทาง การเมืองได้แก่ หัวกะโหลก เกมหมากรุก หุ่นทหาร ทุกสิ่งที่กล่าวมาล้วนเป็นสัญลักษณ์ที่ต้องการตีความจากผู้คนที่งั่งสิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.3 ผลงานชิ้นที่ 4

ผลงานชิ้นนี้สื่อถึงความคิดในเชิงวิพากษ์และตั้งคำถามต่อสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน โดยข้าพเจ้าได้หยิบยก Animal Farm ที่เป็นนวนิยายสั้นเชิงอุปมานิทัศน์และเสียดสีการเมือง นิยายเรื่องนี้สะท้อนถึงเหตุการณ์ปฏิวัติรัสเซียและการครองอำนาจของสตาลิน โดยใช้สัตว์เป็นตัวดำเนินเรื่อง “จอร์จ ออร์เวลล์” ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนแนวคิดสังคมนิยมประชาธิปไตยซึ่งมองว่าสหภาพโซเวียตนั้น “ปกครองอย่างโหดร้าย” และเขาใช้นิยายเรื่องนี้เพื่อเสียดสีการปกครองของสตาลิน ผลงานชิ้นนี้จึงใช้การเล่าเรื่องแบบ Animal Farm โดยใช้สัตว์เป็นตัวดำเนินเรื่องเสนอมุมมองในรูปแบบหุ่นนิ่งของสัตว์ร่วมกับวัตถุสิ่งของต่าง ๆ เช่น หมู ข้าง จระเข้ ไดโนเสาร์ เป็นต้น ที่นำมาประกอบสร้างเรื่องขึ้นมาใหม่ผ่านการตีความของสัญลักษณ์ที่ปรากฏอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นพื้นที่นอกเหนือความทรงจำ แม้ว่ารายละเอียดต่าง ๆ ของวัตถุจะบ่งบอกถึงความจริงหลายอย่างของสิ่งที่ปรากฏ แต่บรรยากาศภาพโดยรวมก็ยากที่จะอธิบายได้ว่าเรื่องราวทั้งหมดนี้เป็นเรื่องจริงหรือสิ่งที่ปรุงแต่งขึ้น

ภาพที่ 4.14 รูปสัญลักษณ์บางส่วนในผลงานชิ้นที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปประเด็นความมีอำนาจในวัตถุ

วัตถุทั่วไปไม่ได้มีความหมายในตัวเองต่อการรับรู้ของมนุษย์ หากแต่ความหมายนั้นมาจากการให้ความหมายในทางคุณค่าของมนุษย์ เมื่อความหมายที่มนุษย์มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งผ่านกาลเวลา ความหมายนั้นจะค่อยถูกร่อนหรือถูกเพิ่มเติมไปตามวัฒนธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา วัตถุบางจำพวกถูกนำไปเป็นตัวแทนในการอธิบายความหมายในทางนามธรรม เช่น ความรัก ความเกลียดชัง ความสุขความเศร้า การให้ความหมายแก่วัตถุเช่นนี้เกิดสัมพันธ์ไปกับคติความเชื่อในทางวัฒนธรรม ซึ่งนำไปสู่วัตถุสัญลักษณ์ที่มีสองความหมาย หรือความตรงและความหมายทางมายาตติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปการสร้างสรรค

ข้าพเจ้าสื่อสารประเด็น “มายาคติของอำนาจนิยมในสังคมไทย” ผ่านการผสมผสานระหว่างภาพถ่ายกับศิลปะในลักษณะการจัดวาง (Installation art) เนื่องจากผลงานศิลปะเป็นหนึ่งในวิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพที่สุดของมนุษย์ ข้าพเจ้าเลือกใช้รูปแบบเหมือนจริงเป็นการสื่อสารในขั้นต้นผ่านวัตถุ โดยสัญญาะเพื่อการตีความของความหมายแฝงซึ่งเป็นการสื่อสารในขั้นที่สอง จะมีเนื้อหาเป็นนามธรรม และเกิดเป็นวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ การอธิบายเนื้อหาด้วยวิธีการแบบอุปลักษณ์จะนำไปสู่การตีความอย่างอิสระของผู้ชม ดังนั้นผลลัพธ์ที่ได้จากอาศัยการถอดรหัสทางสัญญาะของผู้ชม เพราะสิ่งที่อยู่ภายในภาพนั้นไม่สามารถอ่านความหมายได้อย่างตรงไปตรงมา การทำความเข้าใจจึงต้องอาศัยประสบการณ์และบริบทของสังคมไทยในระดับหนึ่ง ข้าพเจ้าจึงได้ขอสรุปผลลัพธ์ของงานสร้างสรรค์ชิ้นนี้ออกมาในสองประเด็นดังนี้

ผู้ที่ไม่อยู่ในบริบทของสังคมไทย จะสามารถเข้าใจภาษาภาพได้ในระดับขั้นต้นผ่านความหมายตรงแม้ไม่อาจตีความของความหมายแฝงซึ่งเชื่อมโยงกับบริบทของสังคมไทยแต่ก็สามารถเข้าถึงคุณค่าในทางสุนทรียศาสตร์ (Aesthetics) ได้ และมีความสนุกในการชมผลงานศิลปะ

ผู้ที่อยู่ในบริบทของสังคมไทย จะสามารถทำความเข้าใจสัญญาะผ่านทางภาษา ถ้อยคำที่คุ้นเคยเพราะอยู่ในบริบทเดียวกัน จึงตีความได้มากกว่าคนในกลุ่มแรก และเกิดเป็นภาษาภาพที่จะนำไปสู่ความเข้าใจในขั้นต้น และสัญญาะที่คุ้นชินก็สามารถนำพาความเข้าใจไปสู่การตีความในระดับถัดมาซึ่งการสื่อสารเนื้อหาของข้าพเจ้าอาจสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นได้ในกรณีที่มีผู้เห็นด้วยร่วมกัน ในขณะที่อาจมีผู้ที่อ่านสัญญาะและเข้าใจแต่มี ความเห็นที่แตกต่างในเนื้อหาที่ข้าพเจ้าได้นำเสนอ ซึ่งหากเป็นในกรณีนี้การที่ผู้ชมมีความเข้าใจในการอ่านความหมายแฝงที่นำไปสู่ตัวเนื้อหาได้ก็นับว่าเป็นความสำเร็จของผลงานที่ได้สื่อสารด้วยตัวมันเองแล้วซึ่งถือได้ว่าตรงตามเป้าหมายและจุดประสงค์ของงานสร้างสรรค์นี้

ข้าพเจ้ามีความสนใจในกระบวนการทัศนคติความเชื่อของมนุษย์ในสังคมไทยผ่านกรอบความคิดที่เรียกว่ามายาคติที่นักคิดอย่างฟูโกต์และบาร์ตส์ต่างศึกษา เพื่อทำความเข้าใจกับวาทกรรมและมายาคติที่ผลต่อความคิดและต่อร่างกายของเราทุกคน สิ่งเหล่านี้ถูกทำให้คุ้นชินผ่านกระบวนการปลูกฝังทางการศึกษาตั้งแต่ในระดับชั้นปฐมวัย จนสามารถสถาปนาอำนาจเหนือความคิดและพฤติกรรมของเราได้ การทำความเข้าใจต้องอาศัยการสืบค้นในสื่อทางสังคมออนไลน์ สังเกตปรากฏการณ์ในสังคม การตั้งคำถามกับความสัมพันธ์ต่ออำนาจในทางใดทางหนึ่งเพื่อให้ได้มาซึ่งชุดข้อมูล และข้าพเจ้าได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ สร้างสรรคเป็นผลงานศิลปะเพื่อนำเสนอประเด็นอำนาจที่มีอยู่ในชุดมายาคติอันส่งผลต่อความคิดและความเชื่อของเรา สาละสำคัญที่สุดก็คือการทำความเข้าใจในสิ่งที่เชื่อว่าเป็นความจริงและแยกให้ออกว่าสิ่งใดคือมายาคติที่ถูกสร้างขึ้นมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- จอร์จ เฟอร์กูสัน. (2557). **เครื่องหมายและสัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ดาเนียล มาร์โซนา. (2552). **คอนเซ็ปชวลอาร์ต**. กรุงเทพฯ: เดอะเกรทไพนอาร์ท.
- กฤษฎา ศุภวรรธนะกุล. (2557). **ถอดรื้อมายาคติ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูล & ข่าวสืบสวนเพื่อสิทธิพลเมือง (TCIJ).
- ธงชัย วินิจจะกุล. (2558). “การศึกษาประวัติศาสตร์แบบสาแทรก วิธีการศึกษาประวัติศาสตร์ของฟูโกต์.” ใน **อ่านวิพากษ์ มิเชล ฟูโกต์**, 127-175. อนุสรณ์ อุณโณ จันทนี เจริญศรี และ สลิสยา ยุกตะนันท์, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: สยามปริทัศน์.
- โรลิ่งด์ บาร์ตส์. (2555). **มายาคติ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คปไฟ. แบร์รี่ สมาร์ท. (2555). **มิเชล ฟูโกต์**. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.
- วิทวัส ทองเขียว. (2560) **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตเรื่อง “อานาจแห่งมายาคติในสังคมไทย” สาขาวิชาทัศนศิลป์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน ม่านแห่งภาพลวง 1

ขนาด 3 x 2.5 เมตร

เทคนิค ภาพถ่ายร่วมกับศิลปะการจัดวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

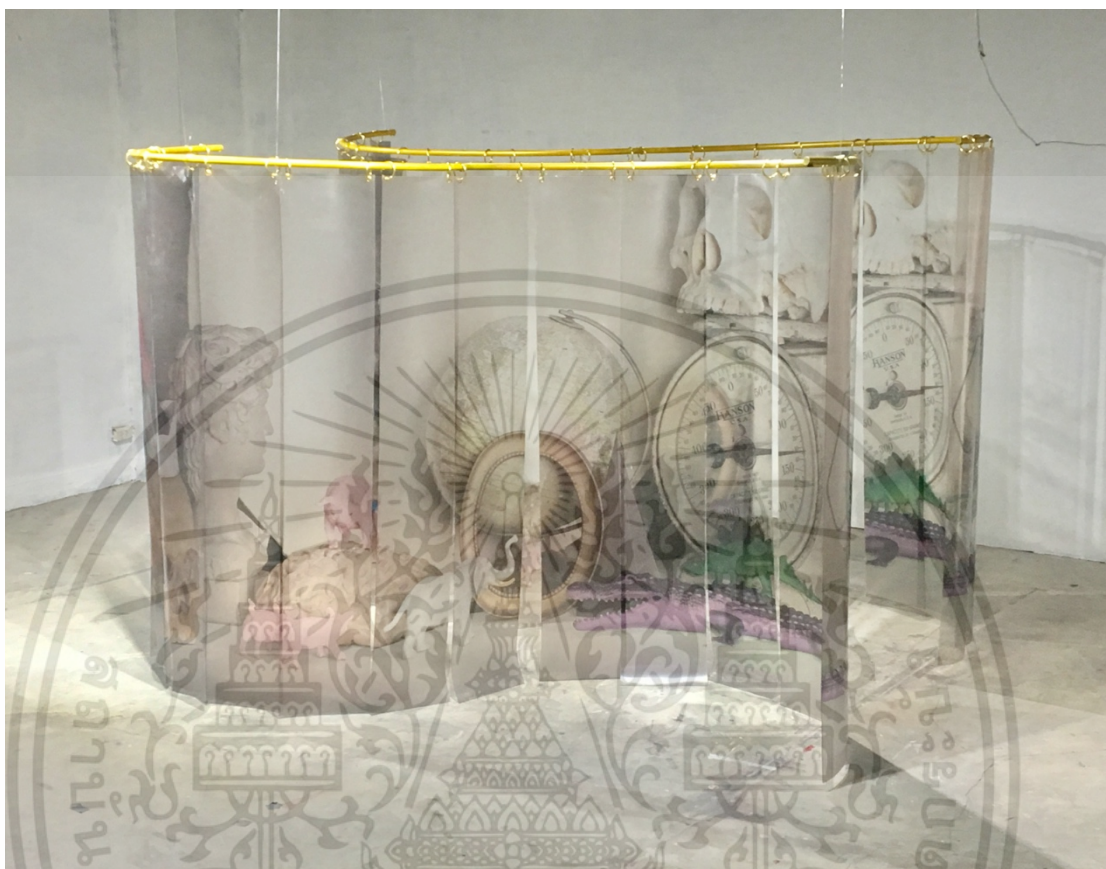
ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน ม่านแห่งภาพลวง 2

ขนาด 2 x 3 x 2.5 เมตร

เทคนิค ภาพถ่ายร่วมกับศิลปะการจัดวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน ม่านแห่งภาพลวง 3

ขนาด 4 x 4 x 2.5 เมตร

เทคนิค ภาพถ่ายร่วมกับศิลปะการจัดวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานสร้างสรรค์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน ม่านแห่งภาพลวง 4

ขนาด 10 x 10 x 2.5 เมตร

เทคนิค ภาพถ่ายร่วมกับศิลปะการจัดวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นางสาวศิริวรรณ ศรีสุข
 วัน เดือน ปี เกิด 18 สิงหาคม พ.ศ. 2535
 ที่อยู่ 63 หมู่ 1 ตำบลช้างใหญ่ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 13290
 E-mail Muaycheeze@gmail.com
 เบอร์โทร 090-951-8222

ประวัติการศึกษา

มัธยมศึกษา โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์
 ปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปการถ่ายภาพ ภาควิชาออกแบบ
 วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
 ปริญญาโท คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาทัศนศิลป์
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เกียรติประวัติ

- กองทุนส่งเสริมการศึกษาการสร้างสรรค์ศิลปะ “มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์”

ประวัติการแสดงผลงาน

- 2557 นิทรรศการภาพถ่าย “เบญจเพส” ณ สถาบันปรีดี พนมยงค์ (ทองหล่อ) กรุงเทพมหานคร
 2558 นิทรรศการภาพถ่ายศิลปนิพนธ์ Finding Freeform ณ River City Bangkok
 2560 On the road art exhibition - 23 bar and gallery กรุงเทพมหานคร
 2561 Synchronize art exhibition ที่ Midnice gallery bangkok กรุงเทพมหานคร
 2561 “THAILAND FORMAT AND PHOTO CHALLENGE” @Siam paragom
 2561 31st Century museum in Bangkok ณ อาคารพิพิธภัณฑ์ เพาะช่างเฉลิมพระเกียรติ
 วิทยาลัยเพาะช่าง
 2562 นิทรรศการศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต ครั้งที่ 13 “Art Thesis Exhibition “Sinsord”
 ณ หอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้